

นโยบายและการดำเนินการผลิตรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์

เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. และสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีลักษณะโครงสร้างเป็นองค์กรธุรกิจบันเทิง จึงมุ่งกำหนดนโยบายในการแข่งขันและส่งเสริมผลผลิตขององค์กรก็คือตัวรายการต่างๆ เพื่อให้ได้รับความนิยมจากตลาดผู้ชม อันจะนำมาซึ่งรายได้จากตลาดโฆษณา จากการศึกษพบว่าโครงสร้างด้านบริหารจัดการองค์กรของช่อง 3 และช่อง 7 มีลักษณะแตกต่างกันซึ่งส่งผลกระทบต่อนโยบายและกระบวนการในการผลิตรายการข่าวบันเทิง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

โครงสร้างด้านบริหารจัดการองค์กรสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.

กลุ่ม บีอีซี เวิลด์ ได้รวบรวมเอาบริษัทของ “มาลีนนท์” ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวข้องกับธุรกิจดำเนินการออกอากาศและสื่อโฆษณา ธุรกิจด้านจัดหาและผลิตรายการโทรทัศน์เข้าด้วยกัน ปัจจุบันกลุ่ม บีอีซี เวิลด์ ได้เข้าเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เป็นบริษัท บีอีซีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยบริษัททั้งหมด 15 บริษัท ซึ่งบริษัทที่ดำเนินกิจการทางด้านธุรกิจโทรทัศน์ ได้แก่ บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด มีสัญญาาร่วมดำเนินกิจการโทรทัศน์ กับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ดำเนินการออกอากาศโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จนถึงเดือนมีนาคม 2563 โดยการเป็นเจ้าของเวลาออกอากาศทั้งหมด มีหน้าที่จัดผังรายการออกอากาศให้เหมาะสม ให้สามารถมีจำนวนผู้ชมสูงสุด (ครบรอบ 28 ปี ไทยทีวีสีช่อง 3 : 68-69)

โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรของช่อง 3 เป็นรูปแบบของธุรกิจเอกชน สถานีฯ เป็นผู้บริหารจัดการคลื่นความถี่ โดยมีความร่วมมือทางธุรกิจกับผู้ประกอบการร่วม คือ บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งประกอบด้วยบริษัทต่างๆ ดังนี้คือ

ตาราง 2 บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่ เป็นผู้ประกอบการร่วมกับช่อง 3
ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2541

ที่	บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์	ผลิตรายการ	วันเวลาออกอากาศ
1	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	ชิงร้อยชิงล้าน เวทีทอง	พุธ 22.00-23.30 น. เสาร์ 09.15-10.15 น.
2	บริษัท ทเวนตี ทเวนตี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	ดีสิป	อังคาร 22.00-24.00 น.
3	บริษัท ทริปเปิ้ลทู จำกัด	แสนคุณสอง	ศุกร์ 22.00-24.00 น.
4	บริษัท ลักซ์ (666) จำกัด	สาระแนโชว์	เสาร์ 16.30-17.30 น.
5	บริษัท สตาร์บริดจ์ จำกัด	คืนหนึ่ง...ที่เมืองไทย	พฤหัสบดี 23.30-24.30 น.
6	บริษัท บอร์น ออฟเปอร์เรชั่น จำกัด	ลับเฉพาะคนรู้ใจ จุกบ็อกซ์เกม ใครผิดใครถูก ทไวไลท์โชว์	จันทร์ 22.00-23.00 น. พฤหัสบดี 22.00-23.30 น. เสาร์ 22.00-23.00 น. อาทิตย์ 14.30-17.00 น.
7	บริษัท เซิร์ช เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	168 ชั่วโมง ยัวร์สไตล์ โป๊ะแตก	พุธ 24.00-01.30 น. จันทร์-ศุกร์ 07.00-07.05 น. จันทร์ 15.30-16.00 น.
8	บริษัท บรอดคาสท์ไทยเทเลวิชั่น จำกัด	ก้าวทันโรค เรื่องสั้นเพื่อโลกสวย สไปซ์ ผู้หญิงอยากรู้ 100% ละคร 6/16 ร้ายบริสุทธิ์ ละคร ดวงใจกระซิบรัก	อังคาร-ศุกร์ 08.30-08.35 น. อาทิตย์ 07.30-08.00 น. อาทิตย์ 08.45-09.30 น. อังคาร-ศุกร์ 07.30-08.00 น. อาทิตย์ 11.45-12.30 น. อาทิตย์ 20.30-22.00 น.
9	บริษัท เทโรวิชั่น จำกัด	Talk of the Town	จันทร์-ศุกร์ 05.50-06.00 น.
10	บริษัท โคเมดี้ ไลน์ จำกัด	ก่อนบ่ายคลายเครียด	จันทร์-ศุกร์ 12.20-12.45 น.
11	บริษัท ทรานสยาม เทเลวิชั่นแวนเจอร์ จำกัด	กอล์ฟแมกกาซีน	จันทร์ 01.00-01.30 น.
12	บริษัท ทีวีสแควร์ จำกัด	ดวงกับดาว	อาทิตย์ 13.30-14.30 น.
13	บริษัท เมขลา ครีเอชั่น	เมนูลูกรัก	จันทร์-ศุกร์ 07.00-07.30 น.
14	บริษัท โกลเด็นท์ ทาวน์ฟิล์ม จำกัด	โกลเด็นมูฟวี่	ศุกร์ 09.00-11.00 น.

ที่	บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์	ผลิตรายการ	วันเวลาออกอากาศ
15	บริษัท ไทโรเซปส์ จำกัด	สบาย สไตร์ลึมยุรา	อังคาร-พฤหัสบดี 07.55-08.20 น.
16	บริษัท ซาโดว์ เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	ซ็อคเกม ซูเปอร์คอนเสิร์ต ละคร หวานใจ ละคร ลูกสาวเจ้าพ่อ	เสาร์ 15.30-16.30 น. อาทิตย์ 12.30-13.30 น. เสาร์-อาทิตย์ 18.25-19.25 น. เสาร์-อาทิตย์ 18.25-19.25 น.
17	บริษัท ทีวีอินเตอร์ จำกัด	เกมทะเลจ้อ แค้นศึกเกม มาสเตอร์คีย์ พอร์เอฟเวอร์ ละคร น้ำปลาหวาน ละคร อีแตน ละคร เศรษฐีนาถา ละคร แคทรียาที่รัก ละคร ขอโทษที ขอเป็นฮีโร่ พากินพาเที่ยว	อังคาร-ศุกร์ 11.00-11.25 น. เสาร์ 13.45-14.30 น. จันทร์-ศุกร์ 12.45-13.30 น. เสาร์-อาทิตย์ 10.15-11.00 น. ศุกร์-อาทิตย์ 20.30-22.00 น. จันทร์-ศุกร์ 18.30-19.00 น. อาทิตย์ 20.30-22.00 น. เสาร์-อาทิตย์ 10.15-11.00 น. พุธ-ศุกร์ 11.30-11.35 น.
18	บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด	ทุ่งแสงตะวัน ขบวนการคุณสะอาด	เสาร์ 07.30-08.00 น. จันทร์-ศุกร์ 16.15-06.30 น.
19	บริษัท ยูนิคอม จำกัด	จิวแจ่วเจาะโลก พ่อบ้านจาดัด	อาทิตย์ 07.00-07.30 น. จันทร์-ศุกร์ 11.25-11.30 น.
20	บริษัท ทีวีซีน จำกัด	ละคร ปล.พ่อยังอยู่ ละคร ตะวันยอแสง	พุธ 15.30-16.00 น. ศุกร์-เสาร์ 20.30-22.00 น.
21	บริษัท มาร์ค เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	โลกใบเล็ก พันดา	อาทิตย์ 08.20-08.45 น. จันทร์-ศุกร์ 07.20-07.25 น.
22	บริษัท ฟิวเจอร์ เอนเตอร์เทนเมนท์	ละคร ป๊อปูลั่ สถานีบันเทิง ผู้หญิงวันนี้เดลีแมกกาซีน	ศุกร์ 15.30-16.00 น. อังคาร-ศุกร์ 08.20-08.25 น.
23	บริษัท นพพร โปรโมชั่น จำกัด	ละคร แหม่มจ๋า	เสาร์-อาทิตย์ 11.00-11.45 น.
24	บริษัท ไฟสตาร์ เอนเตอร์เทนเมนท์ กรุ๊ป จำกัด	ละคร บันทึกหน้าเหลือง ละคร ไอ้แก่น	อังคาร 15.30-16.30 น. เสาร์-อาทิตย์ 11.00-11.45 น.
25	บริษัท โพลีพลัส เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	สมาคมชมดาว	อาทิตย์ 09.30-10.15 น.
26	คุณมยุรฉัตร เหมือนประสิทธิ์เวช	ละคร บ่วงดวงใจ ละคร เลื่อมสลับลาย	จันทร์-อังคาร 20.30-22.00 น. พุธ-พฤหัสบดี 20.30-22.00 น.

ที่	บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์	ผลิตรายการ	วันเวลาออกอากาศ
27	คุณพิศาล อัครเศรณี	ละคร ฟ้าหลังฝน	จันทร์-ศุกร์ 18.30-19.00 น.
28	คุณวราวุธ มลิณฑจินดา	ดาวล้านดวง ละคร ไฟลวง	อาทิตย์ 22.00-23.00 น. จันทร์-อังคาร 20.30-22.00 น.
29	บริษัท ยูม่า 99 จำกัด	ละคร ท่านชายก้ามะลอ ละคร ตามรักคืนใจ	พุธ-พฤหัสบดี 20.30-22.00 น. ศุกร์-อาทิตย์ 20.30-22.00 น.
30	บริษัท กิ๊บสัน แอนด์ กัน จำกัด	เฮลโลเทส	พุธ 01.30-02.15 น.
31	บริษัท U&I Corporation จำกัด	เอ็มทีวีไนท์	พฤหัสบดี 01.00-02.00 น.
32	บริษัท ไดอารี่ คอนเนอร์ จำกัด	อัศวินน้อย	เสาร์ 07.00-07.30 น.
33	บริษัท ประดับพร โปรโมชัน แอนด์ พิคเจอร์ จำกัด	เพลงเพื่อคุณที่รัก	จันทร์ 01.30-02.15 น.
34	บริษัท สปริท โปรดัคชั่น จำกัด	ชีวิตไม่สิ้นหวัง	อาทิตย์ 06.30-07.00 น.
35	บริษัท เบสท์ แอด คอร์ปอเรชั่น จำกัด	มวยเด็ดช่อง 3	พฤหัสบดี 00.30-01.00 น.
36	บริษัท บอสส์ บอกซ์ซิ่ง โปรโมชัน จำกัด	ศึกจ้าวมวยไทย	เสาร์ 11.45-13.45 น.
37	บริษัท เนฟเวอร์แลนด์ ครีเอชั่น จำกัด	หนูดีมีเรื่องเล่า	จันทร์-ศุกร์ 06.55-07.00 น.

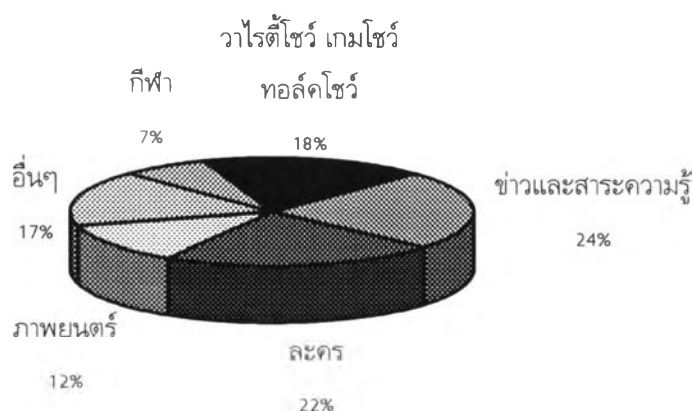
จากการดำเนินงานในรูปองค์กรธุรกิจดังกล่าว ทำให้เกิดนโยบายในการบริหารจัดการด้านรายการและรายได้ในหลายลักษณะดังนี้คือ ผลิตรายการเองโดยฝ่ายต่างๆ ของสถานีฯ ได้แก่ ฝ่ายข่าวผลิตรายการข่าว รายการเหตุบ้าน-การเมือง ฝ่ายผลิตผลิตรายการมรรยาทหญิงไทย ผู้หญิงไทย ข่าวนบันเทิง ฯลฯ ส่วนฝ่ายรายการจะมีหน้าที่จัดซื้อรายการต่างๆ เช่น ภาพยนตร์จีน ภาพยนตร์ไทย ภาพยนตร์ญี่ปุ่น การ์ตูน เป็นต้น นำมาบรรจุลงในผังรายการเพื่อออกอากาศโดยทางสถานีฯ จะเป็นผู้ขายเวลาโฆษณาเอง รวมทั้งมีการใช้ระบบไทม์แชร์ริง (Time Sharing) กับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายการเข้ามาดำเนินงานผลิตรายการโดยไม่คิดค่าเช่าเวลา แต่มีความร่วมมือกันในการขายโฆษณา

การจ้างบริษัทผู้ผลิตละครนั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างกลุ่มผู้จัดละครที่มีความคุ้นเคยสนิทสนมกัน ซึ่งได้แก่ กลุ่มผู้จัดละคร คุณวราวุธ มลิณฑจินดา คุณจินตหรา สุขพัฒน์ คุณหทัยรัตน์ อมตะวณิชย์ คุณมยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช คุณพิศาล อัครเศรณี บริษัท ยูม่า 99 จำกัด บริษัท ทีวีซีน จำกัด บริษัท บรอดคาซท์ไทย เทเลวิชั่น จำกัด บริษัท ทีวีอินเตอร์ จำกัด

ลักษณะการทำงานระหว่างสถานีฯ กับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เป็นไปในลักษณะระบบเสมือนเป็นหุ้นส่วนในการลงทุน สถานีฯ ได้สนับสนุนด้านเงินทุนในการผลิต และอุปกรณ์เครื่องมือ รวมทั้งเทคโนโลยีทางการผลิตรายการ ส่วนผู้ผลิตรายการในระยะเวลา 22.00 น. หรือเรียกว่าช่วงแมจิกทรี (Magic Three) นั้น เป็นลักษณะของบริษัทผู้ผลิตรายการได้นำรายการของตนมาออกอากาศทางสถานีฯ โดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่าเวลา และไม่ได้เงินทุนสนับสนุนแต่อย่างใด ได้แก่ บริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด บริษัท ทเวนตี ทเวนตี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด บริษัท ทริปปี้ลู่ จำกัด บริษัท บอรั่น ออฟเปอร์เรชั่น จำกัด

แม้ว่าช่อง 3 จะเป็นองค์กรธุรกิจเอกชนที่มุ่งจะทำกำไรให้แก่สถานีฯ แต่ก็ยังมีนโยบายในการคืนกำไรสู่สังคม โดยการช่วยเหลือสังคมเป็นสาธารณประโยชน์ เช่น การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น ซึ่งในกิจกรรมต่างๆ ได้ใช้ดารานักแสดงเป็นสื่อกลางในการนำเสนอและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ชาวบันเทิงจึงเป็นช่องทางในการรณรงค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เนื่องจากต้องนำเสนอกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวงการบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ หรือบุคคล

จากการศึกษาถึงผลผลิตทั้งหมดที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสถานีฯ และผู้ผลิตจากผังรายการในรอบ 1 สัปดาห์ พบว่าเป็นรายการบันเทิง 80% ส่วนอีก 20% เป็นรายการประเภทข่าวและสาระความรู้ซึ่งสามารถจัดสัดส่วนประเภทรายการได้ดังนี้

แผนภาพ 2 : สัดส่วนรายการประเภทต่างๆ ทางช่อง 3

เมื่อพิจารณาจากลักษณะโครงสร้างการบริหารจัดการผลผลิตนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นรายการทั้งหมดจะต้องขายให้ได้ แต่รายการต้องส่งเสริมมากที่สุดคือ รายการประเภทละคร ทีวีโชว์ เกมโชว์ ทอล์คโชว์ เนื่องจากเป็นรายการที่ได้รับความนิยม ส่วนผลผลิตด้านอุตสาหกรรมบันเทิงจำเป็นที่จะต้องมีการทำตลาดเช่นกัน กล่าวคือ ต้องมีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ชมได้รับรู้ มีการโน้มน้าวใจให้ผู้ชมบริโภคสินค้าของตน เพื่อนำมาสู่ตลาดผู้ชม (Consumer Market) อันจะนำมาซึ่งรายได้จากตลาดโฆษณา (Advertising Market) บริษัทผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของตน การประชาสัมพันธ์จะสามารถเรียกร้องให้เกิดความสนใจในตัวสินค้า

จากการที่ช่อง 3 มีโครงสร้างเป็นองค์กรธุรกิจบันเทิงจึงนำไปสู่นโยบายในการผลิตรายการข่าวบันเทิงซึ่งช่วยส่งเสริมการตลาดของรายการต่างๆ ทั้งหมด ซึ่งคุณประวิทย์ มาลีนนท์ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...เรามองว่า ช่อง 3 เป็นช่องที่มีการผลิตภายในประเทศมากที่สุด ทุกวันการทำงานละครทั้งในและนอกสถานที่มีมากมาย รวมทั้งรายการประเภทอื่นๆ ทั้งวาไรตี้โชว์ เกมโชว์ จะมีความเคลื่อนไหวอยู่มากมาย เพราะฉะนั้นเราอยากจะเอาความเคลื่อนไหวของรายการพวกนี้มารายงาน.....” (ประวิทย์ มาลีนนท์, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2541)

ข่าวบันเทิงถือเป็นสีสันของความบันเทิง ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เท่านั้น ยังทำให้ผู้ชมได้เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปด้วย ทั้งนี้เพราะผู้ที่เขียนข่าวมักจะเขียนในเชิงวิจารณ์ เชิญชวน ตำหนิติชม ยั่วเย้าหยอกล้อ ว่ากระทบกระเทียบ การนำเสนอจึงเป็นในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ สามารถใส่สีสัน หรือลูกเล่นลงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดฉากสวยงาม พิธีกรเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ที่อยู่กระฉับกระเฉง เพราะคนที่มาดูรายการนี้ต้องการที่จะทราบความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง ไม่ใช่วงการการเมือง เศรษฐกิจ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องทำรายการให้เกิดความเครียดตามสถานการณ์ปัจจุบัน

การเรียบเรียงเขียนข่าวเพื่อนำมาออกอากาศ รูปแบบรายการข่าวบันเทิงมีการปิดรายการโดยการกล่าวทิ้งท้ายว่าจะนำเนื้อหาเรื่องใดมานำเสนอ เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ติดตามชมรายการต่อไปในวันพรุ่งนี้ เพราะข่าวบันเทิง ถือว่าเป็นข่าวแบบไม่ได้ใช้เวลากำหนด (Non-scheduled) สามารถเก็บข้อมูลไว้แล้วนำมาใช้ในตอนที่เหมาะสม ตัวอย่างคำกล่าวทิ้งท้ายในรายการข่าวบันเทิง เช่น “ละครจับตาวายร้ายสายสมร ลงทุนเช่าเครื่องบินราคาล่าละ 400 ล้านบาทมาเข้าฉากวันแรก

และเปิดตัว 3 มือป็นสาวไปเรียบร้อยแล้ว ภาพเบื้องหลังจะเป็นอย่างไร สีสันบันเทิงจะนำมาฝาก แนนอน” (สีสันบันเทิง, ช่อง 3)

นอกจากนี้ยังพบว่าช่อง 3 มีส่วนวนในการเขียนข่าวที่มีลีลา ต้องเขียนให้มีความเร้าใจ น่าสนใจ เพราะเป็นข่าวบันเทิง ไม่ใช่ข่าวประจำวันที่น่าเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถใส่สีสันลงในข่าวได้ตามความเหมาะสม จะต้องเป็นการบรรยายที่สนับสนุนภาพ รวมทั้งบางครั้งยังมีการใส่แง่คิดลงไปในช่วงนั้นๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น “งานนี้คงสะใจสาวๆ ผู้รักสวยรักงามประเภทหน้าบาง สดางค์หนา ใช้แล้วก็ไม่แน่ใจว่าสีสันทนใบหน้าจะติดทนนาน หรือสวยกว่าเครื่องสำอางราคาไทยๆ หรือเปล่านะสิคะ” (ดูหนังฟังเพลง, ช่อง 3) ซึ่งเป็นข่าวเกี่ยวกับแฟชั่นโชว์เครื่องสำอางของต่างประเทศที่เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย ทางผู้ผลิตรายการข่าวบันเทิงได้สอดแทรกแง่คิดในเรื่องนโยบายการใช้ของไทยไว้ในตอนท้ายข่าว

“.....พีเขียนข่าวแบบมอง 2 ทางพร้อมกัน ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ต้องเหมือนกันแน่ๆ ของพีค่อนข้างจะเป็นข่าวบันเทิงที่ค่อนข้างเหน็บแนม ไม่ด่าก็เหมือนด่า ถ้าเป็นข่าวพาณิชย์มาก ลืมไปได้เลยว่าจะเขียนเชียร์ จะต้องหาความเที่ยงธรรมบางอย่าง นโยบายของรัฐบาลโยนลงไป ตอนจบ.....” (กมลเพชร เพชรใหม่, สัมภาษณ์, 24 เมษายน 2541)

ข่าวบันเทิงของช่อง 3 ทำหน้าที่เป็นตัวส่งเสริมรายการโทรทัศน์ จึงได้มีการแบ่งข้อมูลต่างๆ นำเสนอในรายการข่าวบันเทิงทั้ง 3 รายการ คือ รายการสีสันบันเทิง, แวดวงบันเทิง และ ดูหนังฟังเพลง ซึ่งมีจุดประสงค์ร่วมกันในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านความบันเทิง แต่มีความแตกต่างกันในรูปแบบและเนื้อหาการรายการดังนี้

1. รายการสีสันบันเทิง ออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำ เวลา 20.25 - 20.30 น. นำเสนอรายการต่างๆ ของทางสถานี ไม่ว่าจะป็นละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ โดยจะเน้นรายการที่สามารถทำรายได้สูง แต่ทางสถานี ก็ได้พยายามนำเสนอทุกรายการ ขึ้นอยู่กับว่าในรายการใดมีความน่าสนใจจะได้รับการนำเสนอ รวมทั้งมีการนำเสนอถึงกิจกรรมของดารา และ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานี

2. รายการดูหนังฟังเพลง ออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำ เวลา 19.25 - 19.30 น. เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวในวงการภาพยนตร์ เพลง ดนตรี งานศิลปวัฒนธรรม เช่น งานแถลงข่าวคอนเสิร์ต งานแถลงข่าวการจัดการประกวดนางสาวไทย งานแฟชั่นโชว์ เป็นต้น

3. รายการเวดดวงบันเทิง ออกอากาศในเวลา 05.30 - 05.50 น. ข่าวที่จะนำเสนอในรายการ จะเป็นข่าวที่เคยได้รับการนำเสนอไปแล้วในรายการสี่สัปดาห์ และดูหนังฟังเพลง ซึ่งมีรายละเอียดในการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาดังต่อไปนี้

ตาราง 3 : โครงสร้างเนื้อหารายการ “เวดดวงบันเทิง”

วัน	ช่วงที่	โครงสร้างเนื้อหา
จันทร์	1	เวดดวงข่าวบันเทิง, เวดดวงละคร
	2	เวดดวงฮอลลีวู้ด
อังคาร	1	เวดดวงข่าวบันเทิง, เวดดวงละคร
	2	เวดดวงดนตรี
พุธ	1	เวดดวงข่าวบันเทิง, เวดดวงละคร
	2	เวดดวงหนังไทย
พฤหัสบดี	1	เวดดวงข่าวบันเทิง, เวดดวงละคร
	2	เวดดวงฟรีสไตล์
ศุกร์	1	เวดดวงข่าวบันเทิง, เวดดวงละคร
	2	เวดดวงเอเชีย

การนำเสนอในรายการเวดดวงบันเทิงนั้นจะเป็นการบรรยายประกอบภาพข่าว โดยใช้เสียงคุณญาติ ยมกานนท์ ซึ่งเป็นผู้ทำงานด้านการใช้เสียงประกอบรายการต่างๆ ของช่อง 3 มาโดยตลอด ซึ่งการอ่านอย่างมีลีลา ก็ทำให้ข่าวนั้นมีความน่าสนใจ

ช่วงที่ 1 ของรายการในทุกวันจะเป็นช่วง ‘เวดดวงข่าวบันเทิง’ และ ‘เวดดวงละคร’ ซึ่งเวดดวงข่าวบันเทิงนั้นจะเป็นเรื่องราวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิงทั้งหมด เป็นเรื่องของกิจกรรมต่างๆ ที่ดาราหรือคนในวงการบันเทิงไปร่วมทำ ข่าวซุบซิบที่อยู่ในความสนใจของคน เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในวงการบันเทิง ฯลฯ จะมารวมอยู่ในช่วงนี้ทั้งหมด ส่วนเวดดวงละครนั้น จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับละครที่นำเสนอในช่อง 3 เท่านั้น โดยจะมีรายละเอียดครบทุกอย่าง เนื่องจากได้เวลามากกว่าที่จะเสนอในสี่สัปดาห์

ช่วงที่ 2 ของรายการในแต่ละวันจะมีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้คือ วันจันทร์ - ‘เวดดวงฮอลลีวู้ด’ จะเสนอเรื่องราวความเคลื่อนไหวของวงการบันเทิงต่างประเทศ หรือ ที่เรียกว่าฮอลลีวู้ด (Hollywood) จะมีทั้งเรื่องของดารา และภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะเข้ามาฉายใน

ประเทศไทย ช่วงนี้ก็จะมีการให้รายละเอียดมากพอสมควร และจะมีการปิดท้ายด้วยมิวสิกวิดีโอ เพลงประกอบภาพยนตร์ “....ข้อมูลเกี่ยวกับ Hollywood ได้มาจากหนังสือพิมพ์ ภาพข่าวได้มาจาก ฝ่ายข่าวต่างประเทศ สายหนังก็มี Warner UIP ก็จะได้เทปมา เขาจะต้องไปโรมทหนัง เราก็จะ เก็บภาพไว้ แล้วหาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ เปิด stock ภาพเก่าๆ อาจจะไม่ใช้เหตุการณ์นั้น บาง ครั้งเขียนข่าวหนึ่ง ภาพจะเป็นอีกอย่างหนึ่ง จะให้เราได้ภาพที่ update สุดๆ ก็เป็นไปได้ไม่ได้ ถ้าได้ ก็จะซ้ำมาก ไม่ทันการณ์....” (สิริลักษณ์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2540)

วันอังคาร - ‘เวดวงดนตรี’ เป็นความเคลื่อนไหวในวงการดนตรีทั้งไทย และต่างประเทศ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับอัลบั้มเพลงที่ออกใหม่ หรือการจัดงานคอนเสิร์ตของศิลปินทุกค่าย

ส่วนวันพุธ - ‘เวดวงหนังไทย’ เป็นเรื่องราวของภาพยนตร์ไทย จะมีเบื้องหลังการถ่ายทำ การสัมภาษณ์ทั้งผู้กำกับการแสดง และตัวนักแสดงเอง ถึงเรื่องราว และบทบาทที่ได้รับ ซึ่งจะต้อง มีการประสานงานกับทางค่ายหนังต่างๆ

วันพฤหัสบดี - ‘เวดวงฟรีสไตล์’ จะเป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป “....ช่วงนี้เป็นการสัมภาษณ์ ซึ่งมีนโยบายให้เป็นดารา แต่พ่ารู้สึกว่าที่ต้องการทำให้คนข้างนอกดู ไม่ใช่คนข้างในดู เลยตั้งชื่อว่าช่วงฟรีสไตล์ ถ้าช่วงนี้ดารา hot จริงๆ ก็จะไปสัมภาษณ์ แต่ถ้าไม่มี ดาราน่าสัมภาษณ์ก็นำเบื้อ อาจจะทำเรื่องแปลกๆ เช่น ผังเข้ม อาจจะไม่เกี่ยวกับดารา ไม่ใช่ละคร แต่ก็ดึงมาให้เกี่ยวกับดาราได้ เช่น ดาราไปผังเข้ม ฟรีสไตล์ไม่ใช่บันเทิงอย่างเดียว แต่ให้ความรู้ การกุศล ช้างบาดเจ็บ ทำรายการเพื่อให้คนมาบริจาค....” (สิริลักษณ์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2540)

วันศุกร์ - ‘เวดวงเอเชีย’ จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิงของ ดารา ภาพยนตร์เอเชีย ไม่ว่าจะเป็น ฮองกง ไต้หวัน จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น จะเห็นได้ว่าช่อง 3 เป็นช่อง ที่มีการฉายภาพยนตร์จีนมากที่สุด เนื่องจากทางช่อง 3 มีความสัมพันธ์อันดีกับบริษัทต่างๆ ใน ทวีป เอเชีย เช่น บริษัท TVB ของฮ่องกง ซึ่งทางช่อง 3 ก็ได้ นำภาพยนตร์ชุดของ TVB มาฉาย อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น เรื่องราวต่างๆ ก็จะถูกส่งมาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีการปิดท้าย ช่วงด้วยมิวสิกวิดีโอเพลงของศิลปินชาวเอเชียในประเทศต่างๆ เหล่านี้

จะเห็นได้ว่าในแต่ละช่วงของรายการนั้น ช่วงที่เน้นมากที่สุดก็คือ ช่วง ‘เวดวงบันเทิง’ และ ‘เวดวงละคร’ สังเกตได้จากการที่มีการนำเสนอทุกวัน เพื่อให้บรรลุตามนโยบาย

วัตถุประสงค์ของช่อง 3 ในการที่ต้องการให้มีการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ของตน รวมทั้งการแจ้งข่าวสารในแวดวงบันเทิงโดยมีการแบ่งช่วงอย่างชัดเจน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการข่าวบันเทิงทางช่อง 3 สามารถแบ่งเป็นเรื่องราวต่างๆ ได้ดังนี้

1. ข่าวความเคลื่อนไหวของศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดงทั้งในและต่างประเทศ เช่น ข่าวดาราที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการแสดง ข่าวการประสูติเหตุในระหว่างการถ่ายทำของดารา ข่าวการแต่งงานของดารา เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวความเคลื่อนไหวของดารา “ หลังจากทำงานนี้มีข่าวหน้าหนึ่งพาดหัวเกี่ยวกับรักร้าวจากคำสัมภาษณ์ของอำพล บ่ายวันนี้มีมาซาจึงขอเปิดใจบ้างว่าได้จดทะเบียนหย่ากันเมื่อ 3 เดือนที่แล้วจริง หลังจากทดลองแยกกันอยู่นานเป็นปี สาเหตุจากความเข้ากันไม่ได้ของทั้งคู่ ไม่ได้เกี่ยวกับมือที่สามแต่อย่างใด ส่วนน้องกาย ลูกชายวัย 10 ขวบ ทั้งคู่จะรับผิดชอบเรื่องค่าเลี้ยงดูร่วมกัน แต่ยังไม่ได้ตกลงว่าจะไปอยู่กับใครแน่นอน โอกาสในการกลับมาคืนดีอีกครั้งริบหรี่เหลือเกิน เรื่องสมบัติมาซาบอกว่าไม่อยากจะอะไรเลย ส่วนชีวิตรักใหม่ก็เป็นเรื่องของอนาคต ไม่ปิดกันสรุปว่าคู่นี้ทางใครทางมันแน่นอน” (ดูหนังสือพิมพ์, ช่อง 3) ข่าวเรื่องนี้อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป แต่เนื่องจากเป็นดาราที่ไม่ใช่ดาราสังกัดช่อง 3 หรือคู่แข่ง จึงได้นำเสนอไว้ในรายการดูหนังฟังเพลง

2. ข่าวความเคลื่อนไหวของวงการภาพยนตร์ เช่น ข่าวการเปิดกล้องถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องใหม่ ข่าวการเปิดตัวพระเอก-นางเอกคนใหม่ ข่าวเบื้องหลังการทำงานในกองถ่าย ข่าวการนำภาพยนตร์เรื่องใหม่เข้าฉายตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ ข่าวการจัดงานประกวดและมอบรางวัลเกี่ยวกับวงการภาพยนตร์ เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวภาพยนตร์ต่างประเทศ “ตั้งแต่ปลายปี 40 มาจนถึงบัดนี้ ชาวไทยที่เป็นคอหนังเทศดูจะมีความสุขเป็นพิเศษ เพราะว่ามีหนังเทศเข้ามาให้ชมไม่ขาดระยะ และกัตตาก้า หรือชื่อไทยว่า ผ่ากฎพันธุกรรม ก็เป็นอีก 1 เรื่องที่ดูท่าว่าจะมาโกยเงินบาทไทยไม่น้อยเลย ความสนุกของหนังก็อยู่ที่การประสานความสลับซับซ้อนของมาตรการรณรงค์เงื่อนไขเข้ากับความซับซ้อนของวิทยาศาสตร์ทางพันธุกรรมได้อย่างแนบเนียน ก็ต้องรอดชมว่าผลของการฝ่ากฎเกณฑ์ธรรมชาติจะทำให้ อีธาน ฮอลล์ พระเอกของเรื่องต้องเผชิญกับอะไรบ้าง ส่วนนางเอกของฮอลล์ในเรื่องก็คือ สาวหุ่น

ดี หน้าสวยแปลก อูม่า เธอร์แมน ทีมผู้กำกับก็เป็นทีมเดียวกับ Get Shorty” (ดูหนังฟังเพลง. ช่อง 3)

3. ข่าวความเคลื่อนไหวในวงการโทรทัศน์ ทั้งที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานี และสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เช่น การเสนอข่าวเกี่ยวกับรายการบันเทิงต่างๆ ของสถานีฯ ทั้งรายการเก่าและรายการใหม่ ละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์

ตัวอย่างข่าวละครเรื่องใหม่ “ก็เป็นประจำที่บริษัท บรอดคาสท์ไทย เทเลวิชั่น ที่มักจะดิงนักแสดงคู่ขวัญที่แฟนๆ ชื่นชอบมาจับคู่กัน อย่างในละครล่าสุด รวันฉันมีเธอ ก็ได้นายก้อง สหรัถ มาปะทะฝีมือกับหนูנסปา หลังจากที่ได้เจอเจอกันมาแล้ว แต่ว่านานเต็มที คราวนี้ถือเป็นโอกาสที่ดีที่ดิงเพื่อนร่วมงานเก่ามารวมงานกัน และนอกจากนายก้องกับหนูנסปาแล้ว ยังได้หนูชินดี้ กับนายอัน โอลิเวอร์ มาสร้างอรรถรสเพิ่มความเข้มข้นของเรื่องมากยิ่งขึ้นอีกด้วย” (สีสันบันเทิง. ช่อง 3)

ตัวอย่างข่าวรายการใหม่ “เสริมสิริมงคลก่อนเดินเครื่องเทปแรกด้วยการทำบุญเลี้ยงพระที่สตูดิโอกันตนา เข้าตรูวันนี้ สำหรับรายการสาระแนโชว์ ที่นอกจากทีมงานแล้ว คุณแม่ของพระเอกหุ่นส่วนใหญ่ วิลลี่ แมคอินทอช ก็มาร่วมงานนี้ด้วย ต่อมาในช่วงสายบรรดารุ่นพี่ในวงการอาทิ 2 บอสของทริปเปิ้ลทู กิ๊ก และตีก ที่ปรึกษาคนสำคัญของสาระแนโชว์ พิธีกรคนดัง วิทวัส สุนทรวิเนตร อดีตแกงค์ยุคทการขยับเหิงอก และเสี่ยตา ปัญญา ก็ได้ทยอยมาร่วมแสดงความยินดีอย่างอบอุ่น และนอกจากบริษัทลักษ์ (666) ผู้ผลิตรายการสาระแนโชว์จะมี 3 พิธีกรคือ เป็ลนาคร. หอย เกียรติศักดิ์ และวิลลี่ เป็นหุ่นส่วนแล้ว น้องสาวคนสวย แหม่ม คัทลียา ก็ขอแอบเป็นหุ่นด้วยเล็กน้อย เป็นหนึ่งในพนักงานของบริษัท แกรมยังจับงานเบื้องหลังเป็นครั้งแรกในชีวิต ส่วนสาวสวยคนนี้แม้จะไม่ได้ค่าเหนื่อยแต่ก็ยอมมาช่วยด้วยใจสำหรับแฟนสาวของวิลลี่ แต่ที่รู้ๆ ก็คือ เขกรับเชิญคนแรกที่จะมาประเดิมอาหารใหม่ทางโทรทัศน์ก็คือ หนุ่มอารมณดี กิ๊ก เกียรติกิจเจริญ สาระแนโชว์ ทอล์คโชว์ใหม่แกะกล่องรายการนี้ จะเริ่มมอบความเฮฮาในช่วงบ่ายแก่ๆ วันเสาร์ เริ่มประมาณมีนาคมนี้ ทางช่อง 3” (สีสันบันเทิง. ช่อง 3)

4. ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการเพลง เช่น ข่าวการออกเทปใหม่ของศิลปิน ข่าวการแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวการเปิดตัวศิลปินนักร้อง “Teenage Grade A เป็นการรวมตัวกันของนักร้องหนุ่มสาว 8 คน ในฐานะน้องใหม่ของวงการเพลงบ้านเรา มีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการไปแล้ว

วันนี้ ส่วนเพลงจะขายได้หรือไม่ ยังไม่ทราบ แต่ที่แน่ๆ ทั้ง 8 คน หน้าตาดีเหลือหลาย ดิฉันไม่รู้ว่ามีผู้ชายหรือผู้หญิงที่เดียวค่ะ รอแล้วรอเล่าก็ไม่ได้เปิดตัวซักที คราวนี้สบโอกาสเหมาะ ค่ายถั่วเขียวกรีนบีบีส์ นำเมล็ดพันธุ์ใหม่ล่าสุดจากการรวมตัวหนุ่มสาววัยทีนเองในนาม Teenage Grade A มาสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการเพลง แต่กว่าจะมาถึงตรงนี้ได้ก็ต้องผ่านด่านต่างๆ ไม่น้อยทีเดียวค่ะ และถึงแม้จะทำงานแบบทีม 8 คน แต่ทุกคนก็ยืนยันว่าทำอัลบั้มชุดนี้ราบรื่น ไม่มีปัญหาทั้งเรื่องงานและการเรียนค่ะ” (ดูหนังฟังเพลง, ช่อง 3)

5. ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการภาพเขียน หรือศิลปะประเภทต่างๆ การแสดงละครเวที การจัดงานแสดงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

“สมบูรณ์ พวงดอกไม้ ศิลปินอาวุโสของไทย ผู้ที่เคยฝากฝีมือไว้ให้ชื่นชมจากผลงานภาพเขียนชุดนครวัด มาในปีเมซิ่งไทยแลนด์นี้ เธอก็ได้เปิดนิทรรศการภาพเขียนชุดใหม่ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากรักแรกของเธอ นั่นคือภาพเขียนดอกไม้บานาชนิด สำหรับผลงานชุดนี้เธอได้เริ่มขึ้นในระหว่างที่พำนักอยู่ในประเทศฝรั่งเศส เมื่อ 3 ปีที่แล้ว ลีลาและความเคลื่อนไหวของพู่กันแสดงออกอย่างสดใส และเธอจะแสดงภาพไปจนถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ณ โรงแรมสยามซิตี” (ดูหนังฟังเพลง, ช่อง 3)

6. ข่าวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับแวดวงบันเทิง เช่น ข่าวการจัดประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับวงการบันเทิง เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวงานแถลงข่าวที่เกี่ยวข้องกับวงการบันเทิง “ก่อนที่จะเริ่มแถลงข่าวประกวดนางสาวไทยปีนี้ 2 สาวงามต่างเวทีแต่ค่ายนิลวรรณเดียวกัน คือ น้องแทน ธัญญา ลีอัสติสุข มิสไทยแลนด์เวิลด์ปี 40 กับสรวงสุดา ลาวลย์ประเสริฐ นางสาวไทยปี 40 ก็ขอท้าทายกันซักนิด หลังจากแยกย้ายกันไปปฏิบัติหน้าที่จนแทบไม่เจอกัน พอท้าทายกันหอมปากหอมคอ น้องแทนก็ขอมีส่วนร่วมในการนั่งฟังการแถลงข่าวครั้งนี้ด้วย และในโอกาสที่เป็นปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ก็ขอเชิญชวนจังหวัดต่างๆ ส่งสาวงามเข้าประกวด ซึ่งสาวใดพิชิตตำแหน่งได้ก็จะได้เป็นตัวแทนไปประกวดมิสยูนิเวิร์ส ใครที่สนใจก็เตรียมตัวไปสมัครกันได้ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ไปจนถึงวันที่ 4 มีนาคมนี้นะคะ” (ดูหนังฟังเพลง, ช่อง 3) จากเนื้อหาข้างต้นจะสามารถสังเกตเห็นได้ว่าการสร้างประเด็นให้เป็นจุดสนใจ ก็คือ ตัวของน้องแทน ธัญญา ลีอัสติสุข เนื่องจากเป็นมิสไทยแลนด์เวิลด์ที่เป็นกิจกรรมการประกวดของช่อง 3 แต่เนื่องจากงานประกวดนางสาวได้จัดทำโดยช่อง 7 จึงไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดของงานมากนัก

ข่าวบันเทิงของช่อง 3 นอกจากจะทำหน้าที่ในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์แล้ว ยังทำหน้าที่หารายได้ให้แก่สถานีฯ ได้อีกทางหนึ่งด้วย จึงจำเป็นต้องการจัดวางตำแหน่งรายการให้เหมาะสมและควรจะเป็นช่วงที่สามารถเข้าถึงผู้ชมให้ได้มากที่สุด ช่วงที่ถือว่าดีในสายตาของผู้ที่ทำงานโทรทัศน์ รวมทั้งเอเยนซีโฆษณาก็คือ ช่วง Prime Time กล่าวคือ 17.00 น. - 24.00 น. เป็นช่วงเวลา que ทุกคนต้องการจะให้รายการ หรือสินค้าของตนออกอากาศ และเป็นช่วงที่อัตราค่าโฆษณาสูงมากที่สุด รายการข่าวบันเทิงของช่อง 3 เป็นรายการหนึ่งที่จะต้องมีการจัดวางตำแหน่งให้เหมาะสมเช่นกัน เพื่อให้เข้าถึงผู้ชมให้มากที่สุด จึงจะเกิดสัมฤทธิ์ผลในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ โดยช่อง 3 ได้จัดเวลาการนำเสนอรายการข่าวบันเทิงเป็น 2 ส่วน คือ ข่าวบันเทิงช่วงกลางวัน และข่าวบันเทิงช่วงข่าวภาคค่ำโดยข่าวบันเทิงช่วงกลางวัน ได้แก่ รายการเวดวงบันเทิง ส่วนข่าวบันเทิงช่วงข่าวภาคค่ำ ได้แก่ รายการสี่สັນบันเทิง และดูหนังฟังเพลง “.....จริงๆ แล้วน่าจะอยู่ในช่วงข่าว ทั้งปะหน้าและปะท้าย แต่ถ้าไปอยู่ในช่วงข่าวแล้ว Rating จะไม่ชัดเจน ถ้าเป็นข่าวทั้งหมดจะไม่แยกว่าอันนี้เป็นข่าวบันเทิง จึงตั้งรายการออกมาต่างหาก แต่ก็ถือว่าอยู่ในช่วงเวลาข่าว.....” (ประวิทย์ มาลีนนท์, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2541)

ตาราง 4 : อัตราค่าโฆษณารายการข่าวบันเทิงช่อง 3

รายการ	ช่วงเวลา	ราคา/นาที	ส่วนแบ่งตลาด*
เวดวงบันเทิง	05.30 - 05.50 น.	40,000	30%
ดูหนังฟังเพลง	19.30 - 19.35 น. (ก่อนข่าวภาคค่ำ)	220,000	40%
สี่สັນบันเทิง	20.25 - 20.30 น. (หลังข่าวภาคค่ำ)	240,000	>50%

*วัดจากผู้ชมที่เปิดรับชมโทรทัศน์ในช่วงเวลาเดียวกันของช่อง 3, 5, 7, 9

แหล่งที่มา : ฝ่ายโฆษณา สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.

ข่าวบันเทิงของทางช่อง 3 นั้น มีกลยุทธ์ในการทดลองวางรายการข่าวบันเทิงในช่วงต่างๆ เพื่อดึงดูดใจผู้ชม รายการเวดวงบันเทิงนั้นได้เปลี่ยนเวลาบ่อยๆ ก็เพื่อทดสอบตลาด จนในปัจจุบันมาอยู่ในช่วงเช้าก็เพื่อเป็นการทดสอบตลาดเช่นกัน ส่วนรายการดูหนังฟังเพลงที่วางตำแหน่งไว้ในช่วงก่อนข่าวประจำวันภาคค่ำนั้น เนื่องจากเพื่อจะได้นำเสนอเป็นก่อนรายการข่าวบันเทิงรายการอื่นซึ่งจะถือว่าการได้เปรียบ เพราะได้นำเสนอก่อน ส่วนสี่สັນบันเทิงซึ่งอยู่ในช่วงหลังข่าวภาคค่ำก็เนื่องจากการที่เป็นการตบท้ายข่าวด้วยความบันเทิงเบาๆ คลายเครียด รวมทั้งเพื่อเป็นการโปรโมทละครหลังข่าวได้ด้วย โดยเฉพาะรายการสี่สັນบันเทิงเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมทำให้มีผู้สนับสนุนรายการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นรายการที่นำเสนอ

เรื่องราวเกี่ยวกับละคร รายการต่างๆ รวมทั้งดาราชองช่อง 3 เป็นเบื้องหลังรายการที่ผู้ชมไม่สามารถเห็นได้จากที่อื่น จึงเป็นสิ่งที่ผู้ชมให้ความสนใจ

กระบวนการในการผลิตข่าวบันเทิง

การปฏิบัติงานในการผลิตรายการข่าวบันเทิงนั้น ดำเนินตามนโยบายของสถานี ทางผู้บริหารได้มองว่าฝ่ายผลิตจะรู้ความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิงได้ดีกว่าฝ่ายข่าว จึงได้มอบหมายให้ฝ่ายผลิตเป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการข่าวบันเทิงของช่อง 3 ซึ่งเป็นพนักงานของสถานีเอง โดยลักษณะการบริหารงานนั้นเป็นลักษณะการกระจายอำนาจไปยังส่วนต่างๆ ตามสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งสามารถแสดงออกมาในรูปแบบภาพการทำงานได้ดังนี้

แผนภาพ 3 : การทำงานข่าวบันเทิงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.

ทีมงานผลิตรายการข่าวบันเทิงของช่อง 3 จะมีบรรณาธิการควบคุมดูแลรายการข่าวบันเทิงทั้ง 3 รายการดังนี้ คุณกมลเพชร เพชรใหม่ ควบคุมดูแลรายการดูหนังฟังเพลง คุณมนรวิรินทร์ สุคันธปรีย์ รายการสีสันบันเทิง และคุณสิริลักษณ์ แดงประเสริฐ รายการแวดวงบันเทิง ซึ่งทำหน้าที่คัดเลือกข่าวบุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆ และมอบหมายให้ทีมผู้สื่อข่าวออกไปทำข่าวประจำวัน โดยปกติแล้วบรรณาธิการจะมีอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ แต่บางกรณีที่ผู้บริหารระดับสูงไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าฝ่ายผลิต กรรมการผู้จัดการ คือ คุณประวิทย์ มาลีนนท์ จะมอบหมายหรือสั่งการให้บรรณาธิการดำเนินการผลิตข่าวที่เป็นประเด็นสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อ

สาธารณะ สร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร จะเห็นได้จากคำสัมภาษณ์ของคุณประวิทย์ มาลี นนท์ ได้กล่าวว่า

“.....ในการทำงาน แทบจะไม่ได้ไปดูเลย เราไว้วางใจให้ทีมงานทำ บางครั้งจะเป็นลักษณะ การ cross check กันมากกว่า เขาอาจจะทำไปแล้ว แต่ถ้าเป็นเรื่องของสังคม เป็นเรื่องที่เราไป ทำประโยชน์กับสังคม เราต้องขอความร่วมมือให้เห็นเป็นพิเศษหน่อย ไม่ได้ไปก้าวกายการทำงาน.....” (ประวิทย์ มาลี นนท์, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2541) ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ การปฏิบัติหน้าที่ของทีมงานชาวบ้านเชิงสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว โอกาสในการ ‘ตกข่าว’ มี ค่อนข้างน้อย

หากจะพิจารณาถึงขั้นตอนในการผลิตรายการชาวบ้านเชิงในรายละเอียด จะพบว่าไม่มีความแตกต่างจากรายการข่าวอื่นๆ ของทางสถานี กล่าวคือมีขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินงานหรือ รูปแบบในการทำชาวบ้านเชิง จากการศึกษาวเคราะห์กระบวนการผลิตชาวบ้านเชิงของช่อง 3 พบ รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข่าวบ้านเชิง

การเก็บรวบรวมข่าวจากแหล่งข่าวบ้านเชิงของช่อง 3 มีวิธีการให้ได้มาซึ่งข่าว คือ การออกไปเก็บรวบรวมข่าวเอง และแหล่งข่าวเป็นผู้ส่งข่าวมาให้ ในการผลิตข่าวแต่ละวัน บรรณาธิการคือ คุณกมลเพชร เพชรใหม่ จะเป็นผู้คัดเลือกข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งกลุ่มผู้จัดละคร บริษัทผลิตรายการเกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ ฯลฯ และกลุ่มผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิง ได้แก่ บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ บริษัทค่ายเพลงต่างๆ รวมทั้งสถาบันที่จัดงานแสดงผลงานด้านความบันเทิง เช่น ศูนย์สังคีตศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งได้มีการแจ้งล่วงหน้าในซึ่งบันทึกไว้ในสมุดคิวรวม คุณกมลเพชรจะเป็นผู้พิจารณาจากแหล่งข่าวที่แจ้งมาจากนั้นจะมีการมอบหมายให้ทีมงานออกไปดำเนินการ ส่วนคุณ มนรวินทร์ สุคันทรีย์เป็นผู้กำหนดผู้สื่อข่าวและทีมกล้องให้ออกไปทำข่าว ผู้สื่อข่าวแต่ละคนจะมีหน้าที่หลักประจำก็คือ การติดตามความเคลื่อนไหวของละคร ซึ่งแต่ละคนจะรับผิดชอบประมาณ 2 - 3 เรื่อง ส่วนทีมกล้องก็จะสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกไปทำข่าว

การถ่ายทำละครมีกำหนดการค่อนข้างชัดเจน เช่น อาจจะมีการถ่ายทำทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ หรือ ถ่ายทำวันพฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์ หรือ อาจจะเป็นเสาร์ อาทิตย์ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์แจ้งถึงวัน เวลา สถานที่ๆ จะถ่ายทำ รวมทั้งมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับดารานำแสดง

ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นรายละเอียดที่น่าสนใจ เป็นสิ่งที่ผู้ชมจะไม่ได้เห็นในฉากเบื้องหน้า เมื่อทางทีมงานข่าวบันเทิงทราบรายละเอียดก็จะมีการทำงานกันเป็นทีม มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ออกไปทำงานตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ให้พร้อมเพื่อที่จะออกไปถ่ายทำตามกำหนดการนั้น เริ่มจากการที่โดยบริษัทผู้ผลิตละครได้กล่าวไว้ว่า

“....ในกรณีที่แต่ละคร พี่ต้องรู้ว่าละครของพี่ คิวนี้ จะถ่ายที่ไหน เมื่อรู้คิวถ่ายทำ เราก็จะเอาไป breakdown ก็คือ รายละเอียดฉากที่จะถ่าย มีใครเข้าฉาก จากนั้นเราก็มาเช็คในบทว่าเป็นฉากอะไร ถ้าเป็นฉากสำคัญ ฉาก Highlight ของเรื่อง พระเอก นางเอก มีเลิฟซีน หรือปะทะคารม ตบตี เป็นฉากที่น่าสนใจ เราก็จะมาเป็นจดหมายเชิญลีลีสันบันเทิงมาทำข่าว...” (จินตนาใจพราหมณ์, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2541)

รายการข่าวบันเทิงจะต้องมีการรายงานความคืบหน้าของละครเรื่องหนึ่งๆ ตั้งแต่เปิดกล้องจนถึงปิดกล้อง เมื่อทีมงานข่าวบันเทิงไปถ่ายทำเบื้องหลังการทำงานที่ทีมงานละคร โดยการทำแล้วนำมาเก็บไว้ก่อน จะทยอยออกอากาศเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม เนื่องจากข่าวบันเทิงเป็นข่าวเบาซึ่งเป็นข่าวที่ไม่ได้ใช้ตารางเวลากำหนด (Non-scheduled) และไม่ได้ผูกติดกับเงื่อนไขด้านเวลา สามารถเก็บหรือนำออกมาใช้ได้ตามความเหมาะสม จะนำมาฉายเมื่อไรก็ได้ขึ้นอยู่กับการวางแผนในการโปรโมท ถ้าไปถ่ายทำมาแล้วออกอากาศทั้งหมดเลย เมื่อถึงเวลาที่ละครเรื่องนั้นๆ ออกอากาศ จะไม่มีเรื่องราวที่สามารถจะดึงคนดูได้ ส่วนที่ไปถ่ายทำแล้วสามารถออกได้เลยโดยไม่ต้องรอละครออกอากาศก่อนก็คือ พิธีบวงสรวงเปิดกล้อง ถือเป็นความเคลื่อนไหวของละครเรื่องนั้น ส่วนเบื้องหลังฉากที่น่าสนใจ จะต้องเก็บไว้รอจนละครออกอากาศจึงจะนำมาฉายได้ เพื่อเป็นการแจ้งให้ผู้ชมทราบล่วงหน้าถึงเบื้องหลังการทำงานในฉากที่จะได้ชมเป็นการดึงดูดใจผู้ชมได้อีกทางหนึ่ง

“....ในช่วงที่ละครถ่ายทำอยู่ ก็จะมีข่าวออกไปเรื่อยๆ ในส่วนหนึ่งเวลาไปกองถ่าย เราจะทำเก็บเป็น 2 อย่าง อันนี้จะเป็น stock อันนี้จะออกได้เลย ในระหว่างที่ละครถ่ายทำ ก็จะเป็นความเคลื่อนไหวของละคร ส่วนที่เป็น stock เก็บไว้ พอละครออกอากาศ ก็จะค่อยๆ ปล่อยออกไป อย่างในฉากนี้ การทำงานในฉาก การจัดท่าฉาก ดาราในฉากมีใครบ้าง....” (มนรวิรินทร์ สุคันธปริย์, สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2541)

ในกรณีที่ทีมข่าวบันเทิงไม่สามารถ หรือไม่มีเวลาเพียงพอที่จะออกไปเก็บภาพข่าว บริษัทผู้ผลิตจะส่งบันทึกภาพเหตุการณ์ต่างๆ ในการถ่ายทำ แล้วนำไปมอบให้ฝ่ายผลิตนำมาตัดต่อออกอากาศ

“.....ส่งข่าวและตัดเทปให้ด้วยเหมือนเทปโปรโมท แต่จะละเอียดกว่าเทปโปรโมทเล็กน้อย ส่งไปให้ทางช่อง 3 เลือกเองว่าจะเอาช่วงไหนออกอากาศ หรือใกล้ๆ วันอัดรายการ ก็จะเชิญทีมงานลีลนัสนันทิงมาที่รายการ ให้เขามาทำข่าวเอง.....” (ณัฐวดี โรจนประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2541)

“.....การอัดเทปในแต่ละครั้ง เราจะทำเป็นจดหมายถึงทีมข่าวบันเทิงของสถานีฯ ว่าในสัปดาห์นี้ที่เราจะอัดรายการ มีดาราใคร มาทำอะไร เราก็จะเสนอประเด็นไปให้เขา ขึ้นอยู่กับว่าเขาจะเข้ามาทำข่าวของเราหรือเปล่า แต่ถ้าเขาเข้ามาไม่ได้ ก็จะทำเทปโปรโมทตัดส่งไปให้ตามที่เขาต้องการ.....” (ลดาภรณ์ พูลมาก, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2541)

2. การคัดเลือกข่าวบันเทิง

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในแวดวงบันเทิงมีอยู่มากมาย ไม่สามารถที่จะเก็บรวบรวมได้ทั้งหมด ทางสถานีฯ ได้กำหนดหลักการและแนวทางเพื่อใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวดังนี้ จึงต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวดังนี้คือ

การให้ความเสมอภาค กล่าวคือจะให้โอกาสแก่ทุกรายการได้มีกรนำเสนอในรายการข่าวบันเทิง ไม่ว่าจะรายการดังกล่าวจะได้รับความนิยมหรือไม่ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วทำได้ยาก จึงต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโดยดูจากความน่าสนใจของข่าว และนโยบายของสถานีฯ ที่เน้นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับละคร และรายการในช่วงเมจิกทรี (รายการในช่วงเวลา 22.00 น.) ซึ่งเป็นรายการที่สามารถทำรายได้สูงกว่ารายการในช่วงอื่นๆ จะได้รับการโปรโมทบ่อย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีผู้ชมรายการอย่างต่อเนื่องตลอดไป

“.....นโยบายใน Master Plan ต้องการให้มีส่วนร่วมทั้งฝั่งรายการทั้งฝั่ง ตั้งแต่เปิดสถานี 05.30 น. จนถึงปิดสถานี 02.30 น. แต่ในภาคปฏิบัติแล้ว จะต้องซึ้งน้ำหนัก เรามักจะพูดถึงละครที่มีคนดูเยอะ Rating สูงๆ คือ ละครหลังข่าวกับละครก่อนข่าว หรือเป็นรายการ 4 ทุ่ม ช่วง Magic Three มีคนดูเยอะ เป็นรายได้หลัก มีการแข่งขันสูง เราจำเป็นจะต้องเสนอข่าวตรงนี้เพื่อรักษาตลาดผู้ชมให้เหนียวแน่น ในขณะที่เดียวกันเราไม่เคยละเลยรายการที่ดีก็ตาม หรือรายการช่วงเช้าเราก็พยายามใช้ช่วงบางวัน ข่าววันนี้เป็นช่วงหลวมๆ ละครรอดได้ ก็จะมีเวลาช่วงนั้นให้กับรายการช่วงอื่นๆ หนังสือ รายการเด็กช่วงเช้า และรายการดีๆ บ้าง น้อยหน่อย แต่ก็มีการครบทุกรายการ.....” (กมลเพชร เพชรใหม่, สัมภาษณ์, 24 เมษายน 2541)

การมีจริยธรรมในการเสนอข่าว ทางสถานีฯ จะไม่นำเสนอข่าวที่ออกไปในเชิงลบและละเมิดสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งการเขียนข่าวในการที่จะนำมาสู่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง เหมือนดังเช่นการเขียนข่าวในหนังสือพิมพ์ที่เขียนโดยไม่คำนึงถึงความเสื่อมเสียของดาราดังและบุคคลที่อยู่ในวงการบันเทิงจึงพบว่ามีการฟ้องร้องหมิ่นประมาทกันอยู่เสมอ

“.....ข่าวประเภทคาบลูกคาบดอก ผมไม่ทำ เพราะจะมีคนเดินตามกันเป็นแถวอยู่แล้ว และที่ตามได้เร็วก็คือ หนังสือพิมพ์ เขาสดกว่า ลงได้เร็วกว่า ผมจะเล่นประเด็นใหญ่จริงๆ และเป็น fact จริงๆ ไม่ใช่ข่าวลือ เพราะความสามารถในการตามข่าวเราไม่มีทางถึง เพราะหนังสือพิมพ์เป็นมืออาชีพ เราไม่มีทางตามเรื่องนี้ใครไปอยู่คอนโดฯ กับใคร ผมทำไม่ได้ ทั้งในด้านภาพ การปฏิบัติ และจรรยาบรรณ ไม่เสี่ยงเลย มันอาจจะไม่จริง ตราบใดที่ยังพิสูจน์ไม่ได้.....” (กมลเพชร เพชรใหม่, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2541)

พิจารณาจากความสนใจของผู้ชม บรรณาธิการได้สมมติตัวเองว่าเป็นผู้ชม ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ Helen McGill Hughes (1940) ที่ได้ทำการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของข่าวและเรื่องราวที่ผู้คนสนใจ สรุปได้ว่าผู้เขียนข่าวจะต้องมีทัศนคติพิเศษคือ จะต้องรับทัศนคติของผู้อ่านมาเป็นทัศนคติของตนเอง เป็นผู้ที่ ‘สามารถมองเห็นโลกได้อย่างที่ผู้อ่านมองเห็น’ ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้ลักษณะของข่าวแบบนี้เต็มไปด้วยการชุบชีบนินทาและวณเวียนอยู่แต่เรื่องของชาวบ้าน โดยมีแนวทางในการคัดเลือกดังนี้

1. บุคคล ที่จะได้รับการนำเสนอในข่าวบันเทิง มักเป็นดารานักร้อง นักแสดง และคนในวงการบันเทิงจึงจะถือได้ว่าเป็นข่าวที่มีคุณค่าในแง่ของข่าวบันเทิง “.....รายการที่จะได้ออกก็ต้องดูแขกรับเชิญที่มาในรายการ เพราะ concept ของรายการผู้หญิงอยากรู้ จะรวมหมดไม่ว่าจะเป็นดาราดัง, หมอ, คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต นอกเหนือจากดาราก็จะลงในข่าวบันเทิงไม่ได้ เชิญหมอพินมา มันก็ไม่ได้.....” (จินตนา ใจพราหมณ์, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2541)

ส่วนการคัดเลือกข่าวของดาราดังที่จะมานำเสนอนั้น จะต้องยึดถือดาราดังในสังกัดของช่อง 3 เอง หรือเป็นดาราดังที่ไม่สังกัดสถานีใด โดยปกติจะไม่นำเสนอดาราดังที่อยู่ในสังกัดของสถานีอื่นเลย นอกจากในกรณีที่เป็นอย่างดัง หรือข่าวที่อยู่ในความสนใจ จะต้องนำเสนอ แต่จะไม่ได้โจมตีหรือ พุดในแง่ลบ ถึงแม้ว่าจะเป็นดาราดังของคู่แข่งชั้นในด้านรายการก็ตาม

2. เหตุการณ์และกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากข่าวบันเทิงเป็นเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากความสนใจของผู้คน เหตุการณ์ต่างๆ ล้วนถูกสร้างขึ้น คือ การเปิดกล่อง-ปิดกล่องละคร งาน

กิจกรรมต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ผลงานด้านความบันเทิงต่างๆเช่น ละครเวที การแสดงศิลปะวัฒนธรรม นิทรรศการศิลปะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทางรายการข่าวบันเทิงต้องนำเสนอ โดย เหตุการณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อไปถ่ายทำก็สามารถออกอากาศได้เลย แต่ถ้าเป็นฉาก สำคัญที่ไปถ่ายทำมาจะสามารถเก็บไว้ได้

การนำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่พบในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ ทางช่อง 3 จะนำเสนอข่าว กิจกรรมของสถานีฯ ที่เป็นคู่แข่งกันในด้านการผลิตรายการโทรทัศน์บางเหตุการณ์เท่านั้น เช่น งานประกวดนางสาวไทย งานประกวดรางวัลเมขลา ที่ช่อง 7 จัดขึ้น จะนำเสนอในรายการดูหนัง ฟังเพลง แต่ในบางเหตุการณ์ เช่น งานสานสัมพันธ์ 7 สี ทางช่อง 3 ไม่ได้นำเสนอแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นกิจกรรมของช่อง 7 โดยเฉพาะ

3. ช่วงเวลา หมายถึงการนำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสม กล่าวคือข่าวบันเทิงเป็นข่าวที่เป็นประเภทไม่ได้ใช้เวลาเป็นตัวกำหนด (Non-schedule) สามารถนำเสนอเมื่อไรก็ได้ตามความเหมาะสม โดยจะต้องนำเสนอให้สอดคล้องกับละครหรือรายการที่กำลังออกอากาศอยู่ โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้คือ

3.1 ข่าวที่สามารถนำเสนอได้เลย จะเป็นข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ เช่น การเปิด กล้อง-ปิดกล้องละคร กิจกรรมต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานศพ งานประกวดต่างๆ งาน แถลงข่าว งานคอนเสิร์ต เป็นต้น เมื่อทางทีมข่าวบันเทิงไปเก็บรวบรวมข่าวมาแล้วก็นำมาออก อากาศเลยจะไม่มีเก็บไว้ ส่วนในกรณีที่มีการจัดงานตอนบ่ายก็จะนำมาตัดต่อออกอากาศใน รายการข่าวบันเทิงช่วงข่าวภาคค่ำได้เลย

3.2 ข่าวที่สามารถเก็บไว้ได้ จะเป็นประเภทรายการของสถานีฯ เช่นละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นช่วงของการนำเสนอได้ 2 แบบคือ

3.2.1) การนำเสนอก่อนที่ละครหรือรายการต่างๆ จะออกอากาศหลายวัน เป็นการบอกเล่าถึงรายการต่างๆ ที่จะนำมาออกอากาศให้ชมกัน ละครเรื่องใหม่ที่จะออกอากาศ จะ ต้องมีการนำเสนอข่าวก่อนล่วงหน้าเพื่อเตรียมให้ผู้ชมได้ทราบว่าจะมาฉายนั้นเป็นเรื่อง อะไร ใครเป็นผู้แสดง บทบาทที่ได้รับ ถ้าเป็นดาราที่ชื่นชอบ ผู้ชมก็จะรอดติดตามชม ส่วนรายการ ประเภทเกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ ก็จะเป็นการนำเสนอถึงรูปแบบเนื้อหาของรายการใหม่ ผู้ ดำเนินรายการ ส่วนรายการที่ออกอากาศนานแล้วนั้นจะเป็นลักษณะการบอกถึงแขกรับเชิญที่จะ มาร่วมในรายการ ถ้ามีความสนใจในแขกรับเชิญ ผู้ชมก็จะได้รับรอดติดตามชม

“.....ลักษณะการโปรโมทจะเป็นอาทิตย์ต่ออาทิตย์ เช่น ลับเฉพาะ ตีสิบ ซึ่งร้อยชิงล้าน จูคิ๋บ็อกส์เกม ใครผิดใครถูก ดาวล้านดวง ดูว่ามีแขกที่น่าสนใจไม่ควรพลาดชม เพราะเป็น Talk of the Town เราจะโปรโมทล่วงหน้าไม่เกิน 2 - 3 วัน ไม่ควรที่จะโปรโมททิ้งเอาไว้นาน รายการเขาก็ไม่ได้บันทึกไว้นานด้วย รายการตีสิบมีออกอากาศวันอังคาร เขาก็บันทึกเทปวันอาทิตย์กลางวัน เรากลับมาออกอากาศคืนวันอาทิตย์เลย หรืออย่างเช้าควรจะเป็นวันจันทร์.....” (กมลเพชร เพชรใหม่, สัมภาษณ์, 24 เมษายน 2541)

3.2.2) การนำเสนอก่อนที่ละครหรือรายการต่างๆ จะออกอากาศในคืนนั้น เป็นการเชิญชวนให้ติดตามชม โดยมีการให้ชมภาพเบื้องหลังการทำงาน ก่อนที่จะได้ชมรายการจริง โดยมีการนำภาพตัวอย่างที่จะได้รับชมคืนนี้มาออกอากาศให้ดูก่อนล่วงหน้าเพื่อดึงดูดความสนใจ

“.....ส่วนใหญ่เขาจะส่งคิวถ่ายทำละครเข้ามา เราก็จะดูว่าเป็นฉากสำคัญ มีความน่าสนใจ ดาราที่มาเล่นเกม ใครที่น่าสนใจเราก็ไปทำข่าว หรือถ้าภายใน 1 เดือน เรายังไม่มี โปรโมทให้เขาเลย เราก็ไปทำ ถ้าดาราไม่น่าสนใจ เราก็ต้องหาประเด็นเอาเอง ต้องให้ได้ข่าวกลับมาโปรโมทเขาให้ได้.....” (มนรวินทร์ สุคันธปริย์, สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2541)

รายการใหม่จะได้รับการนำเสนอบ่อย เพื่อให้ผู้ชมสามารถจำได้และติดตามชมรายการ แต่เมื่อรายการเป็นที่รู้จักแล้ว ก็จะมีการโปรโมทน้อยลงไปตามลำดับ ซึ่งผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ได้ให้ความเห็นว่า “.....โดยรวมแล้ว ตอนนี้อยู่สองติดแล้ว คนจะรอดูอยู่แล้ว แต่พอมีข่าวคนจะได้ดูมากขึ้น น่าสนใจมากขึ้น แต่ถ้าตอนแรกๆ ต้องอาศัยข่าวมากหน่อย แต่ตอนนี้ข่าวน้อยลง.....” (ณัฐวดี โรจนประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2541)

การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่รายการข่าวบันเทิงของช่อง 3

จากรูปแบบและเนื้อหารายการข่าวบันเทิงทางช่อง 3 โทรทัศน์ทั้ง 3 รายการคือ สีสันบันเทิง แวดวงบันเทิง และดูหนังฟังเพลงที่ปรากฏออกมา ทำให้สามารถที่จะวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของข่าวบันเทิงได้ดังนี้

1. แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของรายการข่าวบันเทิงที่เกิดขึ้นมาก็เพื่อทำหน้าที่แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ในแวดวงบันเทิง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์ ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากความน่าสนใจเป็นหลัก

2. สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานี. ผู้บริหาร, ดาราหน้าแสดง, นักร้อง และบุคคลในวงการบันเทิง ตัวอย่างเช่น เมื่อถึงวาระโอกาสพิเศษ เทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น วันวาเลนไทน์, การอวยพรปีใหม่ วันตรุษจีน วันแม่ วันเด็ก ฯลฯ ทางสถานี จะให้ดารามาอวยพรตามเทศกาลนั้นๆ โดยผ่านรายการข่าวบันเทิง หรือมีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ดาราจะออกมาช่วยกันรณรงค์โดยแสดงความคิดเห็นและให้ข้อคิดต่างๆ โดยจะมีการแทรกไว้สั้นๆ ประมาณ 30 วินาทีก่อนจบรายการสี่สัปดาห์ ซึ่งสามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานีได้ ซึ่งคุณประวิทย์ มาลีนนท์มีแนวคิดดังนี้ “....อาศัยจังหวะที่ไปเจอใคร ก็จะทำไว้ล่วงหน้า เช่น ช่วงใกล้ๆ ปีใหม่ วาเลนไทน์ เจอใครก็ให้ทำคำอวยพรไว้ก่อน เก็บไว้ เริ่มมีดารามาอวยพรทุกเทศกาล และจะมีโครงการเพื่อประโยชน์สังคม เช่น ยาเสพติด เราก็นำความร่วมมือรณรงค์ต่อต้าน....” (ประวิทย์ มาลีนนท์, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2541)

ผู้วิจัยพบว่าอีกวิธีการหนึ่งที่จะสร้างภาพพจน์ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานี และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่ประกอบการร่วมกับช่อง 3 ก็คือ การส่งเด็กวันเกิดให้แก่ทีมงาน โดยส่วนใหญ่จะเป็นวันเกิดของทีมงานละคร นักแสดง และผู้กำกับละคร ฯลฯ โดยมีการนำเด็กไปให้ในกองถ่ายละครเรื่องนั้นๆ ทำให้ได้รับประโยชน์ทั้ง 2 ทางคือ เป็นการโปรโมท ละครเรื่องนั้นแล้ว ยังเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้ทางสถานี อีกด้วย ซึ่งคุณบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “....เป็นอะไรซึ่งสร้างความประทับใจในวันเกิดเรามีของขวัญไปให้ จะเป็นอะไรที่สวยงามเป็นการชื่นชม แสดงความยินดีในวันอันเป็นมงคลของเขา ถือว่าเป็นสิ่งดี จะให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานี มีผลงานกับทางสถานี แต่บางท่านก็ไม่เป็นข่าว....” (บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2541)

3. ส่งเสริมรายการโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานี และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่จำเป็นจะต้องมีการส่งเสริมรายการที่ตนผลิต เพื่อให้เป็นที่รู้จักและติดตามชมต่อไป อันจะนำมาสู่ตลาดผู้ชม และตลาดโฆษณา “....มันมีความจำเป็น เรามองได้ 2 แง่ เป็นข่าวก็ได้ เป็นการโปรโมทก็ได้ มันเป็นสากล จะดูว่ามีผลประโยชน์ก็จริง แต่มันเป็นข่าวคราวที่คนดูน่าจะทราบได้ เป็นสากลจริงๆ เพราะต่างประเทศก็ทำเป็นข่าว ทั้งๆ ที่รู้ว่าทำไปจะเป็นการโปรโมท แต่มันอยู่ในความสนใจของผู้ชม แล้วทราบได้ที่เราไม่ได้ผลประโยชน์จากตรงนี้ เราบริสุทธิ์ใจ เราไม่กลัวคำครหา นอกจากว่าเราไปรับซองแล้วไปทำให้เขา จะเป็นคนละเรื่อง....” (ประวิทย์ มาลีนนท์, สัมภาษณ์)

“....ในแง่ของคนดูละคร เขาก็จะได้ดูเบื้องหลังละคร ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว พี่เชื่อว่าคนดูสนใจเบื้องหลัง อยากจะรู้ อยากเห็น กว่าจะได้แต่ละฉาก มันก็เป็นผลกับทางบริษัทด้วย เป็นการเรียกน้ำ

ย่อยคนดู ทำให้อยากดูละครของเรา มีผลต่อ Rating.....” (จินตนา ใจพราหมณ์, สัมภาษณ์. 10 กรกฎาคม 2541)

“.....รายการจะออกอากาศแล้ว ถ้าผู้ชมไม่รู้เรื่องของเราเลย ทางหนังสือพิมพ์ก็ไม่รู้ ทางโทรทัศน์ก็ไม่รู้ สมมติว่าคนที่ไม่ใช่แฟนประจำรายการก็เลยไม่รู้เลยว่าคืนนี้มีอะไร ก็เลยผ่านไป แต่ถ้าได้ดูโปรโมทข่าวบันเทิง คืนนี้มีดาราคคนที่อยากดู ก็จะรอดู ง่วงแค่ไหนก็อาจจะรอดู เพราะเป็นดาราที่ชอบ เพราะฉะนั้นเราควรที่จะพยายามให้มีข่าวของเราโปรโมท เยอะๆ.....” (ณัฐวดี โรจนประดิษฐ์, สัมภาษณ์. 10 กรกฎาคม 2541)

4. สนับสนุนด้านการตลาดอุตสาหกรรมบันเทิง การผลิตสินค้าต่างๆ ด้านอุตสาหกรรมบันเทิงก็เหมือนกับสินค้าอื่นๆ ที่จำเป็นจะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อโดยวิธีการต่างๆ ผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิงพยายามที่จะประชาสัมพันธ์ในสื่อหลายประเภท และให้ความสำคัญมากที่สุด เพื่อที่จะทำให้ผลงานของตนเป็นที่รู้จัก นำมาสู่รายได้

“.....จะมีโฆษณาซึ่งขอความร่วมมือ เช่น ข่าวของมอสถ่ายโฆษณาฝรั่งเลย เป็นคำสั่งให้ออกเพราะมี Barter Trade กับ Agency เป็นหน้าที่ๆ ต้องออก แต่ผู้ชมต้องไม่รู้สึกลึกซึ้งมากนักว่าอยู่ๆ ทำไมเอาโฆษณามาออก เราต้องหาประเด็นที่น่าเกลียดน้อยที่สุด.....” (กมลเพชร เพชรใหม่, สัมภาษณ์. 24 เมษายน 2541)

“.....น่าจะโปรโมทได้ดีกว่าการซื้อโฆษณา ปัจจุบันทางผลิตภัณฑ์ก็จะมามองตรงจุดนี้ก่อนเลยว่าคนดูเยอะ ถ้าเขาเอาสินค้ามาโปรโมทในรายการเรา จะได้กลุ่มเป้าหมายหลายระดับ ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เขาก็จะมองว่าจะทำวิธีไหนที่จะให้เราสนใจไปทำข่าวเขาได้ โดยที่เขาไม่ต้องเสียเงิน เราก็ต้องดูดีๆ ว่าเขาใช้เราเพื่อผลประโยชน์ของเขาหรือเปล่า.....” (มนรวิรินทร์ สุคันธปรีย์, สัมภาษณ์)

“.....ถ้าที่เป็นเจ้าของสินค้า พี่ถือว่าพี่ได้กำไร เพราะมาโปรโมทตรงนี้ เงินก็ไม่เสีย นี่พูดถึงข่าวที่ส่งมานะ ถ้าผ่านทางฝ่ายโฆษณาก็จะเสียเงิน ที่เสียเงินก็จะไม่มาออกในรายการเรา ก็จะไปลงที่โฆษณาสินค้าและบริการเลย มาลงในรายการที่กำไรเห็นๆ สินค้าเอาดารามาซัก 2 คนก็เป็นบันเทิงแล้ว ส่วนใหญ่จะไม่ใช้สินค้าจะเป็นพวกค่ายเทป ค่ายหนัง.....” (สิริลักษณ์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์. 10 สิงหาคม 2541)

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปได้ว่าช่อง 3 เป็นองค์กรที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบเอกชนที่เน้นความบันเทิงเป็นหลักคิดเป็นสัดส่วน 80% ของรายการทั้งหมด การผลิตรายการและขายเวลาโฆษณาเอง และการใช้ระบบใหม่แข่งกับผู้ผลิตรายการทำให้เกิดแนวความคิดในการผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อเป็นช่องทางในการส่งเสริมรายการของสถานีฯ เมื่อพิจารณาจากรูปแบบและเนื้อหารายการ พบว่าบทบาทหน้าที่ของข่าวบันเทิงทางช่อง 3 ก็คือ เพื่อแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิง เพื่อส่งเสริมรายการโทรทัศน์ของสถานีฯ เพื่อสนับสนุนด้านการตลาดอุตสาหกรรมบันเทิง และเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานีฯ ผู้บริหาร นักร้อง และบุคคลในวงการบันเทิง รวมทั้งดารานักแสดงโดยเฉพาะในสังกัดของช่อง 3 เอง

โครงสร้างต้นบริหารจัดการองค์กรสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นสถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินงานโดยบริษัท กรุงเทพวิทยุและโทรทัศน์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากกองทัพบก แม้ว่าบริษัท กรุงเทพวิทยุและโทรทัศน์ จำกัด จะมีอำนาจในการบริหารงานโดยตรง แต่ก็ยังคงต้องปฏิบัติตามนโยบายของกองทัพบกด้วย กล่าวคือนำเสนอรายการที่ไม่ขัดแย้งต่อกองทัพบก รวมทั้งให้ความร่วมมือกับรายการของกองทัพซึ่งโดยมากจะเกี่ยวข้องกับส่วนของข่าวมากกว่าส่วนรายการ

โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรของช่อง 7 เป็นรูปแบบขององค์กรธุรกิจบริษัทเอกชนสถานีฯ เป็นเจ้าของคลื่นความถี่ โดยมีความร่วมมือทางธุรกิจกับผู้ประกอบการร่วม คือ บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งประกอบด้วยบริษัทต่างๆ ดังนี้คือ

ตาราง 5 บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่เป็นผู้ประกอบการร่วมกับช่อง 7
ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2541

ที่	บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์	ผลิตรายการ	วันเวลาออกอากาศ
1	บริษัท ทราฟฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด	ถ่ายทอดสดกีฬา	
2	บริษัท อัครเอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	ละคร สะใภ้ปฎิวัติ ละคร กากับหงส์	จันทร์-ศุกร์ 18.15-19.00 น. จันทร์-ศุกร์ 18.15-19.00 น.
3	บริษัท สิทธิณี ครีเอชั่น จำกัด	ไซคดีนาที่ทอง สนทนาสถาปนิก	อังคาร 12.30-13.25 น. เสาร์-อาทิตย์ 09.15-09.20 น.

ที่	บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์	ผลิตรายการ	วันเวลาออกอากาศ
3	บริษัท เจเอสแอล จำกัด	ครบเครื่องเรื่องผู้หญิง จันทร์กระจิบ ฮาเจ็ดดาว ชบวนการจีเส่น ละคร มุกมังกร	จันทร์-ศุกร์ 08.12-09.10 น. จันทร์ 22.15-23.15 น. อังคาร 22.15-23.15 น. จันทร์-ศุกร์ 09.10-09.35 น. พุธ-พฤหัสบดี 22.15-23.15 น.
4	บริษัท กันตนากรุ๊ป จำกัด	ห้าพิสูจน์ น้ำใสใจจริง ละคร แก้วกลาบ ละคร สือลิเนหา	เสาร์ 14.40-15.40 น. จันทร์-อังคาร 17.15-17.30 น. พุธ-พฤหัสบดี 20.30-21.30 น. พุธ-พฤหัสบดี 20.30-21.30 น.
5	บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด	พบหมอศิริราช	อาทิตย์ 16.40-16.42 น.
6	บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด	ละคร บิ๊กเสี่ย ละคร จำเลยรัก ละคร มัจจุราชตึงตึง ละคร กิ่งไฟ	จันทร์-อังคาร 20.30-21.30 น. ศุกร์-อาทิตย์ 20.30-21.30 น. จันทร์-ศุกร์ 18.15-19.00 น. จันทร์-อังคาร 20.30-21.30 น.
7	บริษัท เอ็กแซกท์ จำกัด	ละคร สามหนุ่มสามมุม	เสาร์ 16.40-17.40 น.
8	บริษัท แมสมอนิเตอร์ จำกัด	เกมพิศวง	อาทิตย์ 11.20-12.40 น.
10	บริษัท แกรมมี่เอนเตอร์- เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	เกมฮอทเพลงฮิต เพลงติดดาว	พฤหัสบดี 12.30-13.25 น. พุธ 13.30-14.10 น.
11	บริษัท โพลีพลัส เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	ที่นี่มีเพื่อน เอ-ไกด์	พฤหัสบดี 17.00-17.30 น. อาทิตย์ 17.40-18.15 น.
12	บริษัท แวงคอกออดิโอวิชั่น จำกัด	ละคร ระย้า	ศุกร์-อาทิตย์ 20.30-21.30 น.
13	บริษัท เมจิก แอดเวอ์เทนเมนท์ จำกัด	ละคร อินทรีแดง	อาทิตย์ 16.40-17.40 น.
14	บริษัท เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด	คู่มือคู่รถ	อาทิตย์ 16.43-16.45 น.

จากการดำเนินในรูปองค์กรธุรกิจ ทำให้เกิดนโยบายในการบริหารจัดการด้านรายการและรายได้ในลักษณะดังนี้คือ สถานีฯ เป็นเจ้าของเวลาเองทั้งหมด โดยดำเนินการผลิตรายการโดยฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายข่าวผลิตรายการข่าว รายการ 30 นาทีเจาะข่าวเด็ด ฝ่ายรายการทำหน้าที่ผลิตรายการ และจัดซื้อรายการต่างๆ เช่น ภาพยนตร์จีน ภาพยนตร์ไทย ภาพยนตร์ฝรั่ง การ์ตูน

นำมาจัดลงในผังรายการ และดำเนินการขายเวลาโฆษณาเอง และการจ้างบริษัทผู้ผลิตโทรทัศน์ ทำหน้าที่ผลิตรายการป้อนแก่ทางสถานีฯ ได้แก่ บริษัทผลิตละคร เกมโชว์ และระบบการให้เช่า เวลาโดยให้ผู้ผลิตรายการเข้ามาดำเนินงานผลิตรายการ และเป็นเจ้าของเวลาเองทั้งหมด

การจ้างบริษัทผู้ผลิตละคร ในอดีตจะมีการจ้างผลิตละคร 2 บริษัทเท่านั้นคือ บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด บริษัท กันตนากรุป จำกัด แต่ในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ผู้ผลิตละครรายอื่น ผลิตละครป้อนแก่สถานีฯ เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ บริษัท อัครเอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด บริษัท แบนคอกออดิโอวิชั่น จำกัด

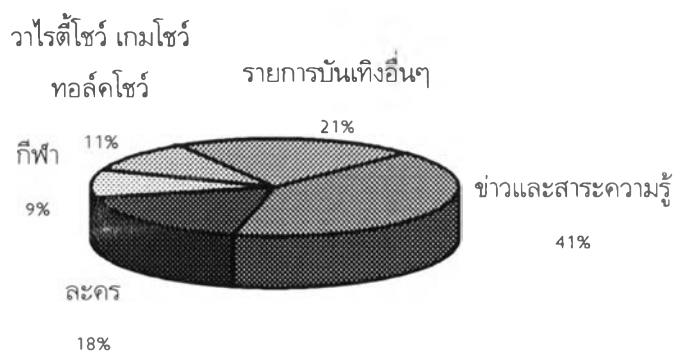
ลักษณะการทำงานระหว่างสถานีฯ กับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เป็นไปในลักษณะเชิงธุรกิจ แล้วแต่การตกลงในเรื่องของการดำเนินการเช่าเวลา กล่าวคือ บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์แห่งเดียว สามารถที่จะร่วมงานกับทางสถานีฯ ได้ทั้งการเช่าเวลาไปบริหารเองทั้งหมด ขายโฆษณาเอง แล้วนำรายได้มาแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตและค่าเช่าเวลา รวมทั้งสามารถรับจ้างสถานีฯ ในการผลิตรายการ โดยทางสถานีฯ จะเป็นผู้ขายโฆษณาเอง

การให้เช่าเวลานั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายการเข้ามาดำเนินการเช่าเวลาเพื่อไปบริหารเองไปทั้งหมด สามารถแบ่งได้เป็นผู้ผลิตรายการบันเทิง ได้แก่ บริษัท เจเอสแอล จำกัด บริษัท เอ็กแซกท์ จำกัด บริษัท แกรมมีเอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เมจิก แอดเวอร์เทนเมนท์ จำกัด บริษัท แมสมอนิเตอร์ จำกัด บริษัท โพลีพลัส เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด และผู้ผลิตรายการสารคดีสั้นๆ ที่มีความยาวประมาณ 1-2 นาที ได้แก่ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัท เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท สิทธิณีครีเอชัน จำกัด

แม้ว่าช่อง 7 จะเป็นองค์กรธุรกิจเอกชนที่มุ่งจะทำกำไรให้แก่สถานีฯ แต่ก็ยังมีนโยบายในการคืนกำไรสู่สังคม โดยการช่วยเหลือสังคมเป็นสาธารณประโยชน์ เช่น การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์โครงการ ‘กินของไทย ใช้ของไทย ร่วมใจประหยัด’ เป็นต้น ซึ่งในกิจกรรมต่างๆ ได้ใช้ดาราสื่อกลางในการนำเสนอและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ชาวบันเทิงจึงเป็นช่องทางในการรณรงค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เนื่องจากต้องนำเสนอกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวงการบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ หรือบุคคล

จากการศึกษาถึงผลผลิตทั้งหมดที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสถานีฯ และผู้ผลิตรายการจากผังรายการในรอบ 1 สัปดาห์ พบว่ารายการที่ออกอากาศทางสถานีฯ จะมีความหลากหลาย ทั้งรายการประเภทละคร เกมโชว์ วาไรตี้โชว์ หอศิลป์โชว์ ภาพยนตร์ เพลง สารคดี ฯลฯ ซึ่ง

เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างรายการประเภทสาระความรู้ และรายการบันเทิงจะได้สัดส่วนซึ่งสามารถแสดงแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพ 4 สัดส่วนของรายการประเภทต่างๆ ทางช่อง 7

เมื่อพิจารณาจากลักษณะโครงสร้างการบริหารจัดการผลผลิตนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นรายการทั้งหมดจะต้องขายให้ได้ แต่รายการต้องส่งเสริมมากที่สุดคือ รายการประเภทละคร เนื่องจากเป็นรายการที่ได้รับความนิยม ส่วนผลผลิตด้านอุตสาหกรรมบันเทิงจำเป็นที่จะต้องมีการทำตลาดเช่นกัน กล่าวคือต้องมีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ชมได้รับรู้ มีการโน้มน้าวใจให้ผู้ชมบริโภคสินค้าของตน เพื่อนำมาสู่ตลาดผู้ชม (Consumer Market) อันจะนำมาซึ่งรายได้จากตลาดโฆษณา (Advertising Market) บริษัทผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของตน การประชาสัมพันธ์จะสามารถเรียกร้องให้เกิดความสนใจในตัวสินค้า

ข่าวบันเทิงถือเป็นสีสันของความบันเทิง การนำเสนอจึงเป็นในลักษณะที่ไม่เป็นทางการสามารถใส่สีสัน หรือลูกเล่นลงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดฉากสวยงาม พิธีกรเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ที่อยู่กระฉับกระเฉง โดยเลือกจากดาราวัยรุ่นในสังกัดของสถานีฯ

การเขียนสคริปต์ของรายการข่าวบันเทิงของช่อง 7 นั้น มีรายละเอียดที่ครบองค์ประกอบของข่าวคือ มี ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร พร้อมทั้งใส่สีสันตามสไตล์ข่าวบันเทิง ซึ่งการเขียนข่าวนั้นก็จะเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้แสดงความสามารถ แต่ก็จะต้องมีการตรวจสอบก่อนออกอากาศทุกครั้งเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น “.....แล้วแต่ไอเดียของแต่ละคน แต่ว่าจะ

ต้องมีการตรวจสอบว่าขาดตรงไหน เสริมยังไง ให้แต่ละคนแสดงความคิดเห็น แสดงฝีมือ แต่ผู้ใหญ่จะ screen อีกครั้งว่าถูกต้องหรือไม่ หัวหน้าแผนก Pre-production ช่วยดูเรื่องสคริปต์ แล้วพี่จะส่งให้รองผู้จัดการฝ่ายรายการตรวจก่อนออกอากาศ....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์. 27 เมษายน 2541)

จากการที่ช่อง 7 มีโครงสร้างเป็นองค์กรธุรกิจบันเทิงจึงนำไปสู่นโยบายในการผลิตรายการข่าวบันเทิงซึ่งช่วยส่งเสริมการตลาดของรายการต่างๆ ทั้งหมด ซึ่งคุณสัตตกมล วรกุลได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“....เป็นนโยบายของสถานีฯ ว่า ทำข่าวบันเทิงเพื่อประชาสัมพันธ์รายการของสถานีฯ เรารายการที่ขายได้คือ ละครเป็นหลัก เราก็ต้องโปรโมท เหมือนช่อง 3 สีสันบันเทิงโปรโมทละครล้วนๆ เลย ไม่มีข่าวอื่นด้วยซ้ำไป แต่พี่มีข่าวอื่นด้วย พี่ไม่ได้แบ่ง 2 ช่วงเหมือนช่อง 3 ทุกข่าวจึงมารวมอยู่ในเส้นทางบันเทิง.....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์. 27 เมษายน 2541)

ข่าวบันเทิงของช่อง 7 จึงทำหน้าที่เป็นตัวส่งเสริมรายการโทรทัศน์ของสถานีฯ โดยเฉพาะรายการละคร รวมทั้งรายการบันเทิงอื่นๆ จึงได้ผลิตรายการข่าวบันเทิงขึ้นมา 2 รายการดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. รายการเส้นทางบันเทิง อยู่ในช่วงข่าวภาคค่ำมีความยาวประมาณ 3-5 นาที นำเสนอข่าวสารในแวดวงบันเทิงทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ เพลง ดนตรี ศิลปวัฒนธรรม โทรทัศน์ รวมถึงรายการต่างๆ ของทางสถานีฯ ที่มีความน่าสนใจ โดยเน้นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับละครเป็นหลักซึ่งถือว่าเป็นรายการที่สามารถทำรายได้สูงกว่ารายการอื่นๆ

2. รายการอินไซด์บันเทิง อยู่ในช่วงหลังข่าวภาคเที่ยง ความยาวประมาณ 15 นาที เนื้อหานำเสนอเกี่ยวกับข่าวความเคลื่อนไหวในวงการภาพยนตร์ เพลง ดนตรี งานศิลปวัฒนธรรม โทรทัศน์ รวมถึงรายการต่างๆ ของทางสถานีฯ ที่มีความน่าสนใจ โดยไม่เน้นรายการใดรายการหนึ่ง แต่จะเป็นการเสนอแบบรวมๆ โดยมีโครงสร้างเนื้อหา และรายละเอียดดังนี้

ตาราง 6 : โครงสร้างเนื้อหารายการ “อินไซด์บ้านเทিং”

วัน	ช่วงที่	โครงสร้างเนื้อหา
จันทร์	1	สะกิดมายา
	2	อินไซด์ สายตรง
อังคาร	1	สะกิดมายา
	2	มองผ่านเลนส์
พุธ	1	สะกิดมายา
	2	อินไซด์ พีรวิว
พฤหัสบดี	1	สะกิดมายา
	2	แกะรอยบ้านเทিং
ศุกร์	1	สะกิดมายา
	2	เปิดใจ

ช่วงแรกของรายการอินไซด์บ้านเทিংใช้ชื่อช่วงว่า สะกิดมายา เป็นเรื่องราวในวงการบ้านเทিংทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เป็นการประมวลข่าวสรุปสั้นๆ หลายๆ ข่าวรวมไว้ในช่วงนี้

ช่วง 2 ก็จะไปเปลี่ยนไปตามวันเช่นเดียวกัน กล่าวคือ วันจันทร์ - ‘อินไซด์สายตรง’ จะเป็นการโศกกับดาราในเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจในขณะนั้น เช่น การแก้ข่าวของดารา จะเน้นดาราเป็นหลัก วันอังคาร - ‘มองผ่านเลนส์’ จะเป็นเรื่องราวของละครทางช่อง 7 ซึ่งมีทั้งเบื้องหลังการถ่ายทำ การสัมภาษณ์ดารา, ผู้กำกับ วันพุธ - เป็นช่วง ‘อินไซด์พีรวิว’ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ทางค่ายหนังจะส่งตัวอย่างเบื้องหน้าเบื้องหลังของหนังมาให้ออกอากาศ วันพฤหัสบดี - ‘แกะรอยบ้านเทিং’ เป็นการเจาะลึกเรื่องราวส่วนตัวของดารา เช่น เปิดทำรถดารา, ดูของสะสมของดารา เป็นต้น ส่วนวันศุกร์ - ‘เปิดใจ’ จะเป็นข่าวที่น่าสนใจในขณะนั้น เป็นการสัมภาษณ์ดารา มีการนั่งคุยกันแบบเป็นกันเอง ชักถามเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับดาราคณะนั้น และข่าวคราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น

จากการสังเกตพบว่าข่าวบ้านเทিংทางช่อง 7 นั้น มีการเปลี่ยนเวลาในการนำเสนอบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นการทดสอบตลาด และจะมีคณะกรรมการในการจัดช่วงเวลาที่เหมาะสมของข่าวบ้านเทিংว่าควรอยู่ในช่วงเวลาใด รายการข่าวบ้านเทিংของช่อง 7 ไม่ได้มีการแยกขายโฆษณาออกมาต่างหาก แต่จะรวมอยู่ในข่าว ดังนั้น จึงไม่สามารถแยกออกมาได้ว่าได้รับความนิยมมากเท่าไรจากการวัดเรตติ้ง แต่จะสามารถทราบได้จากการที่ผู้ชมส่งจดหมายมายังรายการ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการข่าวบันเทิงทางช่อง 7 สามารถแบ่งเป็นเรื่องราวต่างๆ ได้ดังนี้

1. ข่าวความเคลื่อนไหวของศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดงทั้งในและต่างประเทศ เช่น ข่าวดารานักที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการแสดง ข่าวการประสบอุบัติเหตุในระหว่างการถ่ายทำของดารานัก การแต่งงานของดารานัก เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวดารานัก “สะใภ้ตระกูลอรรถไกรวัลลพที่คนล่ำสุดอย่างสาว Usa อุษา ก็เตรียมเป็นคุณแม่เต็มทีเพราะเจ้าตัวตั้งท้องได้ 5 เดือนแล้วนะคะ เป็นท้องแรก แต่สาวอุษาก็บอกว่าไม่มีอาการแพ้อย่างที่คิด เพราะมีคนแพ้แทนไปเรียบร้อยแล้ว นั่นก็คือสามีสุดที่รักอย่างเผ่าเทพ อรรถไกรวัลลพที่ ที่บอกว่ามีอาการกินไม่หยุด จนกระทั่งแก้ม 2 ข้างนั้น เริ่มพองออกมาน้อยๆ แข่งกับขนาดท้องของภรรยาเลยละคะ” (เส้นทางบันเทิง. ช่อง 7)

2. ข่าวความเคลื่อนไหวของวงการภาพยนตร์ เช่น ข่าวการเปิดกล้องถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องใหม่ ข่าวการเปิดตัวพระเอก-นางเอกคนใหม่ ข่าวเบื้องหลังการทำงานในกองถ่าย ข่าวการนำภาพยนตร์เรื่องใหม่เข้าฉายตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ ข่าวการจัดงานประกวดและมอบรางวัลเกี่ยวกับวงการภาพยนตร์ เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวภาพยนตร์ “ผู้กำกับหนุ่มไฟแรง อดิศักดิ์ สิงห์ลำพอง ก็เดินหน้าผลิตผลงานใหม่ทันทีใช้ชื่อว่า หนึ่งโคง 2 เป็นการชั่วคราว โดยมีนักแสดงวัยรุ่นถึง 4 คนอย่าง หนุ่ม ศรราม เท่า สมชาย ปราโมทย์ แสงศร และหนูณี สุทธิดา มาร่วมสร้างเรื่องราวความผูกพันระหว่างเพื่อนที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์เรื่องนี้ งานนี้คนที่ดูเหมือนจะพลิกบทบาทมากที่สุดก็คือ หนุ่ม ศรราม ที่สวมบทบาทโหดกว่าใครเพื่อน” (เส้นทางบันเทิง. ช่อง 7)

3. ข่าวความเคลื่อนไหวในวงการโทรทัศน์ ทั้งที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานี และสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เช่น การเสนอข่าวเกี่ยวกับรายการบันเทิงต่างๆ ของสถานีฯ ทั้งรายการเก่าและรายการใหม่ ละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์

ตัวอย่างข่าวละครใหม่ “อย่าว่าแต่ดารานักเจ้าบทบาทอย่างสาวแก้ว อภิรดี ภวภูตานนท์ ที่กลัวยุกกล้าๆ เมื่อมารับบทเขียนผู้ลวงลับ น้าอบ ในละครเรื่องสี่สีเนหาเลยนะคะ แม้แต่หนุ่มวัยชงอย่างโป่ง วราวุธ บูรพาชยานนท์ ก็ยังหวาดๆ อยู่เหมือนกันในบทบาทธรรม โทณะวนิก ออย่าลิม

ตามชมความระทึกขวัญที่แฝงไปด้วยอารมณ์ขันได้ในละครเรื่องสี่สีเน่หา เริ่มวันพุธที่ 7 มกราคม นี้คะ” (เส้นทางบันเทิง, ช่อง 7)

ตัวอย่างข่าวรายการใหม่ “ความบันเทิงชิ้นใหม่ที่ช่อง 7 สีนามาให้รับชมกันต้อนรับปี 2541 กับรายการเกมพิศวง เกมโชว์ที่เต็มไปด้วยกลลวงนานาชนิดที่ผู้เข้าแข่งขันจะต้องฝ่าด่านปริศนาเพื่อเข้าไปชิงทองคำ 98 บาทถึง 5 ด้าน คือ ชวงหลอกตา หลอกหู หลอกกลวง หลอกกันเอง และหลุมซุดทอง โดยมีบรรดาปรีศนีย์มาช่วยกันหลอก ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจะต้องใช้ไหวพริบของตน ตัดสินว่างานนี้ใครพูดจริงพูดหลอก สำหรับเทปแรกก็มีสาวทาทามาเป็นแขกรับเชิญให้บรรดาปรีศนีย์สุดซำส์ทั้งหลายได้หลอกล่อผู้เข้าแข่งขันทั้ง 6 แต่ใครจะสามารถทะลุกลวงแห่งความพิศวงได้สำเร็จ ติดตามได้ในเกมพิศวง อาทิตย์นี้เวลา 11.15 น.” (เส้นทางบันเทิง, ช่อง 7)”

4. ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการเพลง เช่น ข่าวการออกเทปใหม่ของศิลปิน ข่าวการแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น

ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับศิลปินนักร้อง “มิวสิควีดีโอเพลงใหม่ของสาวน้อยโมเม ก็ถ่ายทำเพลงช้า ให้เธอ เมื่อสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา สถานที่ถ่ายทำเป็นสนามฟุตบอลอีกแล้ว หลังจากที่เพลงแรกก็ถ่ายทำที่สนามฟุตบอลอุปะเตมีย์ คราวนี้เป็นสนามของกระทรวงสาธารณสุข” (เส้นทางบันเทิง, ช่อง 7)

5. ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการภาพเขียน หรือศิลปะประเภทต่างๆ การแสดงละครเวที การจัดงานแสดงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

6. ข่าวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับแวดวงบันเทิง เช่น ข่าวการจัดประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับวงการบันเทิง เป็นต้น

ผลงานด้านความบันเทิงจำเป็นที่จะต้องมีการตลาด กล่าวคือ ต้องมีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ชมได้รับรู้ มีการโน้มน้าวใจ สร้างการจดจำให้ผู้ชมเพื่อมาบริโภคสินค้าของตน อันจะนำมาสู่ตลาดผู้ชม (Consumer Market) และรายได้จากตลาดโฆษณา (Advertising Market) บริษัทผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของตนโดยใช้ข่าวบันเทิงเป็นช่องทางในการโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

กระบวนการในการผลิตรายการข่าวบันเทิง

ผู้ที่รับผิดชอบในการผลิตรายการข่าวบันเทิงของช่อง 7 คือ ฝ่ายข่าวและฝ่ายรายการ ซึ่งเป็นพนักงานของสถานีเอง ช่วงเริ่มแรกรายการเส้นทางบันเทิงจัดทำโดยฝ่ายข่าว ส่วนฝ่ายรายการจัดทำรายการอินไซด์บันเทิง ซึ่งการทำงานที่ไม่ได้มีความร่วมมือกันนั้นก็ทำให้เกิดปัญหาบางประการในการทำงาน มักจะเกิดกรณีทำข่าวซ้ำซ้อนกัน จึงได้มีการปรับเปลี่ยนการทำงานใหม่ โดยปัจจุบันรายการเส้นทางบันเทิง และอินไซด์บันเทิง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายข่าว และ ฝ่ายรายการ ในการทำงานร่วมกัน 2 ฝ่ายนั้นคุณพลากร สมสุวรรณ ได้ให้เหตุผลไว้ว่า

“.....งานบางส่วนทางฝ่ายข่าวเองก็ไม่ทราบเรื่องของรายการหรือความเป็นไปของวงการบันเทิง ซึ่งส่วนหนึ่งก็คือความคืบหน้าของรายการต่างๆ ของทางสถานี ซึ่งจะต้องประชาสัมพันธ์ผ่านข่าวบันเทิง ข้อมูลต่างๆ ฝ่ายรายการจะทราบ ผู้สื่อข่าวเป็นฝ่ายข่าว แต่รายการของทางสถานีฯ รวมทั้งสื่อกับเกี่ยวกับวงการบันเทิง เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการทำให้ ถ้าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน ทางผู้สื่อข่าวเป็นคนทำ โดยมีบรรณาธิการร่วมซึ่งมาจากฝ่ายข่าว และฝ่ายรายการประสานงานกัน .....” (พลากร สมสุวรรณ, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2541)

ฝ่ายข่าว และฝ่ายรายการจะทำหน้าที่ประสานงานกัน เนื่องจากแต่ละฝ่ายต่างก็มีลักษณะเด่นเป็นของตนเอง กล่าวคือ ฝ่ายข่าว จะเป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน จะทราบว่าจะอะไร เกิดขึ้นที่ไหน มีความรวดเร็วในการออกไปทำข่าว ส่วนฝ่ายรายการก็จะทราบความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง และรายการต่างๆ ของสถานีฯ เป็นอย่างดี ก็จะเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลทางด้านรายการและวงการบันเทิง รวมทั้งจัดทำสื่อกับพิเศษต่างๆ ซึ่งสามารถเขียนในรูปผังการทำงานได้ดังนี้

แผนภาพ 5 : การทำงานข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ทีมงานผลิตรายการข่าวบันเทิงของช่อง 7 จะมีบรรณาธิการควบคุมดูแลคือ คุณสัต์ตกมล วรกุล ทำหน้าที่ในการคัดเลือกและมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวออกไปเก็บภาพข่าว โดยบรรณาธิการจะมีอิสระในการคัดเลือกข่าวประจำวัน แต่ถ้าเป็นสัปดาห์พิเศษจะได้รับการแนะนำแนวทางจากผู้บริหาร

“.....ผมเป็นผู้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมมากกว่า เช่นว่าเรื่องนี้ควรจะไปทำอะไรยังไง ในฐานะที่มีคนรู้จักอยู่ในวงการบันเทิงเยอะ โดยส่วนตัวก็รู้จักกับดารายะเยอะ มีเหตุการณ์อะไรขึ้นมา ก็จะบอกว่าทำไมไม่ไปสัมภาษณ์คนนี้ๆ ในการให้แนวทางในการทำสัปดาห์ต่างๆ เอามาให้เราดูนิดหนึ่ง แล้วก็แนะนำไป.....” (พลากร สมสุวรรณ. สัมภาษณ์. 5 สิงหาคม 2541)

หากจะพิจารณาขั้นตอนในการผลิตรายการข่าวบันเทิงแล้ว จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกับรายการอื่นๆ ของทางสถานี กล่าวคือมีขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินงานหรือมีรูปแบบในการทำข่าวบันเทิง จากการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการผลิตข่าวบันเทิงของช่อง 7 พบรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข่าวบันเทิง

วิธีการให้ได้มาซึ่งข่าวบันเทิงของช่อง 7 นั้นมีทั้งการออกไปเก็บรวบรวมข่าวเอง และแหล่งข่าวเป็นผู้ส่งข่าวมาให้ การทำงานข่าวบันเทิงของช่อง 7 จะเป็นการประสานงานระหว่าง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายข่าวและฝ่ายรายการ ผู้สื่อข่าวจะเป็นคนออกไปเก็บรวบรวมข่าว ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ

เป็นผู้สนับสนุนข้อมูลด้านรายการของสถานีฯ รวมทั้งข้อมูลทางด้านความบันเทิง โดยได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการ คือ คุณสัตตกมล วรกุล ซึ่งเป็นผู้ดูแลการผลิตรายการข่าวบันเทิงของช่อง 7 จะเป็นผู้คัดเลือกข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ ได้แก่ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งบริษัทผลิตละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ ฯลฯ และกลุ่มผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิง ได้แก่ บริษัทผลิตภาพยนตร์ บริษัทค่ายเพลงต่างๆ รวมทั้งสถาบันจัดงานแสดงผลงานด้านความบันเทิง เช่น ศูนย์สังคีตศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น แหล่งข่าวได้มีการแจ้งล่วงหน้า คุณสัตตกมลจะพิจารณาคัดเลือกข่าว และมอบหมายให้ทีมข่าวออกไปทำข่าวโดยมีการสับเปลี่ยนเวรกันออกไปทำข่าว

“.....ที่เสนอหัวข้อข่าวที่จะ on air ในแต่ละวัน คิวการทำข่าว ถ้าไม่เห็นด้วยก็จะกาออกมาล่วงหน้าวันเดียว บางทีคิวข่าวมากกระทันหัน ก็ใช้วิธีคุยเลย เมื่อได้รับอนุมัติก็ไปทำข่าว ส่วนประเด็นข่าวนั้นทางทีมงานจะคิดเอง ตามหมายด้วย ส่วนมากจะตามหนังสือพิมพ์เป็นหลัก ข่าวละครของเราต้องออกวันละ 1 - 2 ข่าว บางทีข่าวประจำวันไม่มี ไม่ทำอะไรกัน เราก็ต้องคิดสกุ๊ปเก็บตกดาราจากกองถ่าย สัมภาษณ์ประเด็นอื่นๆ.....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541)

การเก็บรวบรวมข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับละครของช่อง 7 เริ่มจากการที่ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์แจ้งมายังฝ่ายผลิตรายการของสถานีฯ แจ้งถึงกำหนดการถ่ายทำ วัน เวลา สถานที่ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับดารานำแสดง ซึ่งล้วนแต่เป็นรายละเอียดที่น่าสนใจ เป็นสิ่งที่ผู้ชมจะไม่ได้เห็นในฉากเบื้องหน้า

ทีมงานข่าวบันเทิงไปถ่ายทำเบื้องหลังการทำงานที่ทีมงานละคร จะต้องมีการรายงานความคืบหน้าของละครเรื่องหนึ่งๆ ตั้งแต่เปิดกล้องจนถึงปิดกล้อง ถ่ายทำแล้วนำมาเก็บไว้ก่อน จะทยอยออกอากาศเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม เนื่องจากข่าวบันเทิงเป็นข่าวเบาซึ่งเป็นข่าวที่ไม่ได้ใช้ตารางเวลากำหนด (Non-scheduled) และไม่ได้ผูกติดกับเงื่อนไขด้านเวลา สามารถเก็บหรือนำออกมาใช้ได้ตามความเหมาะสม จะนำมาฉายเมื่อไรก็ได้ขึ้นอยู่กับการวางแผนในการโปรโมท ถ้าไปถ่ายทำมาแล้วออกอากาศทั้งหมดเลย เมื่อถึงเวลาที่ละครเรื่องนั้นๆ ออกอากาศ จะไม่มีเรื่องราวที่สามารถจะดึงคนดูได้ ส่วนที่ไปถ่ายทำแล้วสามารถออกได้เลยโดยไม่ต้องรอละครออกอากาศก่อนก็คือ พิธีบวงสรวงเปิดกล้อง ถือเป็นความเคลื่อนไหวของละครเรื่องนั้น ส่วนเบื้องหลังฉากที่น่าสนใจ จะต้องเก็บไว้รอจนละครออกอากาศจึงจะนำมาฉายได้ เพื่อเป็นการแจ้งให้ผู้ชมทราบล่วงหน้าถึงเบื้องหลังการทำงานในฉากที่จะได้ชม

“.....ไปตามกองถ่าย ก็จะออกเป็นระยะๆ ถ้าใกล้ๆ เราก็จะวางไว้ว่าต้องออกบ่อยหน่อย แต่ไม่ใช่เรื่องเดียว 2 - 3 วันก่อนออกอากาศ ก็จะมีข่าวตลอด รวมทั้งวันแรกที่จะออกอากาศก็จะเสนอข่าวด้วย .....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541)

การเก็บรวบรวมข่าวในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การโทรไปถามคิวการแสดงจากแหล่งข่าวเอง เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตรายการบางแห่งไม่มีหน่วยงานแจ้งข่าวสาร ซึ่งคุณเบญจพร ได้กล่าวว่า “.....จะมีคนดูแลเรื่องละคร ดูคิว ส่วนใหญ่ PR กองถ่ายจะ fax มาบอกว่าแต่ละวันมีถ่ายฉากอะไรบ้าง เขาจะส่งมาทุกครั้ง แต่บางเรื่องต้องโทรไปถามเองก็มี บางเรื่องที่เขาไม่มี PR เราต้องโทรเช็คดูว่าวันนี้มีถ่ายอะไร ถ่ายที่ไหน.....” (เบญจพร ทิพย์โถมสินธุ์, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2541)

จากการศึกษาพบว่า ทางช่อง 7 ไม่ค่อยได้ไปถ่ายทำเบื้องหลังการบันทึกเทปรายการรูปแบบเกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ เนื่องจากทีมงานไม่เพียงพอ ทางบริษัทผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้แจ้งกำหนดการมาที่ฝ่ายผลิตของสถานีฯ เอง เพื่อนำมาติดต่อออกอากาศ ซึ่งคุณเบญจพร ได้ให้ความเห็นว่า “.....พวกรายการจะส่งมาให้ เพราะเราไม่มีทีม ไม่มีเวลาจะไปเก็บตรงนั้นได้มาก เพราะลำพังละครก็เยอะแล้ว เราต้องเอาละครเป็นหลัก.....” (เบญจพร ทิพย์โถมสินธุ์, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2541)

โดยบริษัทผู้ผลิตละครได้ให้ความเห็นไว้ว่า “.....ส่งเอกสาร คือข่าวแจก และเชิญนักข่าว มาทำข่าว พี่เป็นคนที่มีคิวละคร แต่ละเรื่องมีอะไรที่น่าสนใจ ช่วงนี้มีฉากสำคัญ ดาราครบ เป็นวันเปิดกล้อง หรือ มีฉากเด็ดอะไรก็แล้วแต่ ก็จะแจ้งให้นักข่าวช่อง 7 มาทำข่าว ถ้าทำข่าวแล้วอยากได้อะไรเพิ่มเติมก็ขออัดเทปจากเราเพื่อจะไปตัดต่อเอง ถ้านักข่าวไม่มาเราก็จะให้ทางตัดต่ออัดเทปให้ยาวหน่อย เพื่อให้ช่อง 7 พิจารณาดูว่าจะตัดต่อแค่ไหน เขาจะดูความเหมาะสมของระยะเวลาเอง.....” (สุนทรา พ่วงภักดี, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2541)

2. การคัดเลือกข่าวบันเทิง

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในแวดวงบันเทิงมีอยู่มากมาย ไม่สามารถที่จะเก็บรวบรวมได้ทั้งหมด ทางสถานีฯ ได้กำหนดหลักการและแนวทางเพื่อใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวดังนี้ จึงต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวดังนี้คือ

การให้ความเสมอภาค กล่าวคือจะให้โอกาสแก่ทุกรายการได้มีการนำเสนอในรายการข่าว บันเทิง ไม่ว่าจะรายการดังกล่าวจะได้รับความนิยมหรือไม่ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วเห็นรายการที่ทำรายได้ และรายการที่มีความน่าสนใจเป็นหลัก

“.....ผมไม่ได้จัดตารางว่าวันนี้รายการนี้ออก วันนั้นรายการนั้นออก แล้วแต่จะมีอะไรเข้ามา เช่น 7 สีคอนเสิร์ต โดยทั่วไปอาจจะไม่เป็นข่าว แต่วันหนึ่งแรพเตอร์มาอำลาผู้ชม ซึ่งมีผู้ชมเกิน 30.000 คน มันก็เป็นข่าว เราไม่ได้นับ 1 - 2 ว่าจะต้องแบ่งสรรปันส่วนรายการในสถานียังไงแล้วแต่ว่าจะอะไรจะเป็นจุดสนใจ ถ้าเกิดเบิร์ดมาจันท์กระพริบ มันก็เป็นข่าว แต่ปกติก็จะธรรมดา ถ้าช่อง 7 เอาไททานิคมาฉายในบิกซีนี่มา ก็เป็นข่าวอีก มันก็แล้วแต่อะไรที่เป็นจุดเด่น เราก็จะดึงขึ้นมา.....” (พลากร สมสุวรรณ, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2541) ทางช่อง 7 มีนโยบายในการที่จะนำเสนอรายการต่างๆ ของทางสถานี โดยดูจากความน่าสนใจเป็นหลัก แต่จะเน้นหนักในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับละคร และรายการต่างๆ ของสถานี

การมีจริยธรรมในการเสนอข่าว ทางสถานีฯ จะไม่นำเสนอข่าวที่ออกไปในเชิงลบและละเมิดสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งการเขียนข่าวในการที่จะนำมาสู่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง เหมือนดังเช่นการเขียนข่าวในหนังสือพิมพ์ที่เขียนโดยไม่คำนึงถึงความเสื่อมเสียของดาราและบุคคลที่อยู่ในวงการบันเทิงจึงพบว่ามีกรฟ้องร้องหมิ่นประมาทกันอยู่เสมอ

ทางสถานีฯ จะไม่นำเสนอข่าวที่ออกไปในเชิงลบ รวมทั้งการเขียนข่าวในการที่จะนำมาสู่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง “.....ทุกเรื่องที่เป็นแง่ลบ เราจะไม่นำเสนอออกมา จะเฉยๆ ไปเลย ไม่หยิบมาพูดถึง ส่วนใหญ่ในแง่ลบเราไม่นำเสนออยู่แล้ว อาจจะมีผลเสีย ส่วนใหญ่จะเสนอในแง่ดี หรือไม่ก็กลางๆ มากกว่า หลักจริงๆ ของบันเทิง ต้องการให้คนดูได้รับความเพลิดเพลิน อะไรที่เบาๆ สนุกสนาน ถ้าเราไปเสนอในแง่มุมที่มันหนักๆ หรือขุดคุ้ยประเด็น มันจะดูเป็นเรื่องที่แรงไป มันไม่ใช่อารมณ์ของข่าวบันเทิงเลย อารมณ์ของข่าวบันเทิงควรจะเป็นอะไรที่เบาๆ ไม่เครียดมากกว่า เพราะคนดูข่าวอื่น จะรับอะไรที่หนักๆ มาแล้ว .....” (เบญจพร ทิพย์โถมสินธุ์, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2541)

พิจารณาจากความสนใจของผู้ชม บรรณาธิการมีแนวทางในการคัดเลือกดังนี้

1. บุคคล บุคคลที่จะได้รับการนำเสนอในข่าวบันเทิง มักเป็นดารา นักร้อง นักแสดง และคนในวงการบันเทิงเท่านั้นจึงจะถือได้ว่าเป็นข่าวที่มีคุณค่าในแง่ของข่าวบันเทิง ในการคัดเลือกข่าว

บุคคล คือ ดารา หรือผู้ที่อยู่ในวงการบันเทิง จะต้องเป็นดาราที่อยู่ในสังกัดของช่อง 7 เท่านั้น จะไม่มีการนำเสนอข่าวดาราข้ามค่าย

2. เหตุการณ์และกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากข่าวบันเทิงเป็นเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากความสนใจของผู้คน เหตุการณ์ต่างๆ ล้วนถูกสร้างขึ้น คือ การเปิดกล้อง-ปิดกล้องละคร งานกิจกรรมต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ผลงานด้านความบันเทิงต่างๆเช่น ละครเวที การแสดงศิลปวัฒนธรรม นิทรรศการศิลปะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทางรายการข่าวบันเทิงต้องนำเสนอ โดยเหตุการณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อไปถ่ายทำก็สามารถออกอากาศได้เลย แต่ถ้าเป็นฉากสำคัญที่ไปถ่ายทำมาจะสามารถเก็บไว้ได้

การนำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่พบในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ จะไม่นำเสนอข่าวกิจกรรมของสถานีฯ ที่เป็นคู่แข่งชั้นในด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ เช่น งานประกวดมิสไทยแลนด์เวิลด์ งานจับน้ำชายามบ่าย ซึ่งจัดโดยช่อง 3 รายการเส้นทางบันเทิง และอินไซด์บันเทิงจะไม่นำเสนอข่าวนี้อีก

3. ช่วงเวลา หมายถึงการนำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสม กล่าวคือข่าวบันเทิงเป็นข่าวที่เป็นประเภทไม่ได้ใช้เวลาเป็นตัวกำหนด (Non-schedule) สามารถนำเสนอเมื่อไรก็ได้ตามความเหมาะสม โดยจะต้องนำเสนอให้สอดคล้องกับละครหรือรายการที่กำลังออกอากาศอยู่ โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้คือ

3.1 ข่าวที่สามารถนำเสนอได้เลย จะเป็นข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ เช่น การเปิดกล้อง-ปิดกล้องละคร กิจกรรมต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานศพ งานประกวดต่างๆ งานแถลงข่าว งานคอนเสิร์ต เป็นต้น เมื่อทางทีมข่าวบันเทิงไปเก็บรวบรวมข่าวมาแล้วก็นำมาออกอากาศเลยจะไม่มีเก็บไว้ ส่วนในกรณีที่มีการจัดงานตอนบ่ายก็จะนำมาตัดต่อออกอากาศในรายการข่าวบันเทิงช่วงข่าวภาคค่ำได้เลย

3.2 ข่าวที่สามารถเก็บไว้ได้ จะเป็นประเภทรายการของสถานีฯ เช่นละคร เกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นช่วงของการนำเสนอได้ 2 แบบคือ

3.2.1) การนำเสนอก่อนที่ละครหรือรายการต่างๆ จะออกอากาศหลายวัน เป็นการบอกเล่าถึงรายการต่างๆ ที่จะนำมาออกอากาศให้ชมกัน ละครเรื่องใหม่ที่จะออกอากาศ จะต้องมีการนำเสนอข่าวก่อนล่วงหน้าเพื่อเตรียมให้ผู้ชมได้ทราบว่าจะมาฉายนั้นเป็นเรื่องอะไร ใครเป็นผู้แสดง บทบาทที่ได้รับ ถ้าเป็นดาราที่ชื่นชอบ ผู้ชมก็จะรอดติดตามชม ส่วนรายการ

ประเภทเกมโชว์ ทอล์คโชว์ วาไรตี้โชว์ ก็จะเป็นการนำเสนอถึงรูปแบบเนื้อหาของรายการใหม่ ผู้ดำเนินรายการ ส่วนรายการที่ออกอากาศนานแล้วนั้นจะเป็นลักษณะการบอกถึงแขกรับเชิญที่จะมาร่วมในรายการ ถ้ามีความสนใจในแขกรับเชิญ ผู้ชมก็จะได้ออติดตามชม

3.2.2) การนำเสนอก่อนที่ละครหรือรายการต่างๆ จะออกอากาศในคืนนั้น เป็นการเชิญชวนให้ติดตามชม โดยมีการให้ชมภาพเบื้องหลังการทำงาน ก่อนที่จะได้ชมรายการจริง โดยมีการนำภาพตัวอย่างที่จะได้รับชมคืนนี้มาออกอากาศให้ดูก่อนล่วงหน้าเพื่อดึงดูดความสนใจ วิธีการนี้จะพบได้บ่อยในรายการเส้นทางบันเทิง “.....วันไหนที่ละครเรื่องนั้นออก ก็จะมีข่าวเรื่องนั้น ช่วยดึงคนมาติดตามฉากนี้ได้ในคืนนี้ เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่ง จะรอเก็บ scene ที่ไปถ่ายมาออกในคืนนั้นๆ.....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541)

รายการใหม่จะได้รับการนำเสนอบ่อย เพื่อให้ผู้ชมสามารถจำได้และติดตามชมรายการ แต่เมื่อรายการเป็นที่รู้จักแล้ว ก็จะมีการโปรโมทน้อยลงไปตามลำดับ ซึ่งคุณสัตตกมลได้ให้ความเห็นว่า “.....รายการใหม่ๆ ที่จะเข้าช่อง 7 เราก็ทำข่าวโปรโมทให้ ตามไปทำข่าวตอนบันทึกเทป แต่ส่วนมากรายการติดแล้วก็ไม่ค่อยทำ ไม่มีเวลาไปดู.....” (สัตตกมล วรกุล, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541)

วิเคราะห์บทบาทหน้าที่รายการข่าวบันเทิงของช่อง 7

จากเนื้อหาข่าวบันเทิงข่าวบันเทิงของช่อง 7 ทั้ง 2 รายการคือ เส้นทางบันเทิง และ อินไซด์บันเทิง ที่ปรากฏออกมานั้น ทำให้สามารถที่จะวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของข่าวบันเทิงได้ดังนี้

1. แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของรายการข่าวบันเทิงที่เกิดขึ้นมาก็เพื่อทำหน้าที่แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ในแวดวงบันเทิง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์ ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากความน่าสนใจเป็นหลัก

2. สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานี ผู้บริหาร ดารา นักแสดง นักร้อง และบุคคลในวงการบันเทิง เมื่อถึงวาระโอกาสพิเศษ เทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น วันวาเลนไทน์ การอวยพรปีใหม่ วันตรุษจีน วันแม่ วันเด็ก ฯลฯ ก็จะทำให้ดารามอวยพรตามเทศกาลนั้นๆ หรือมีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด รณรงค์ให้ใช้ของไทย ร่วมกันประหยัด จะให้ดารามอวยพรรณรงค์

แสดงความคิดเห็น โดยจะมีการแทรกไว้สั้นๆ ประมาณ 30 วินาทีก่อนจบรายการข่าวบันเทิง ซึ่งสามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานีฯ ได้

3. ส่งเสริมรายการโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานีฯ และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่จำเป็นจะต้องมีการส่งเสริมรายการที่ตนผลิต เพื่อให้เป็นที่รู้จักและติดตามชมต่อไป อันจะนำมาสู่ตลาดผู้ชม และตลาดโฆษณา “.....ถ้าพูดในแง่รายได้หรือธุรกิจ มันมีความสำคัญมาก เรตติ้งละครดีหรือไม่ดีก็อยู่ที่ตรงจุดนี้ด้วยเหมือนกัน เหมือนเราทำ PR ละครและรายการของช่องไปด้วย ถ้าเราทำออกมาดี คนสนใจ คนก็อยากจะดูละคร อยากดูรายการของช่องเรา มันก็ช่วยเพิ่มเรตติ้งขึ้นมา แต่อาจจะมียกจำกัดบ้าง เราอาจจะไม่มีอิสระมาก ต้องทำอะไรที่เป็นของเรา การเปิดกว้างน้อยหน้อยเมื่อเทียบกับ Production House ทั่วไปที่ทำข่าวบันเทิง.....” (เบญจพร ทิพย์โถมสินธุ์. สัมภาษณ์. 19 สิงหาคม 2541)

4. สนับสนุนด้านการตลาดอุตสาหกรรมบันเทิง สินค้าต่างๆ ในอุตสาหกรรมบันเทิงก็เหมือนกับสินค้าอื่นๆ ที่จะต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผู้ผลิตผลงานด้านความบันเทิงพยายามที่จะประชาสัมพันธ์ในสื่อหลายประเภท และให้มีความถี่มากที่สุด เพื่อที่จะทำให้ผลงานของตนเป็นที่รู้จัก นำมาสู่รายได้

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปได้ว่าช่อง 7 เป็นองค์กรที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบเอกชนที่เน้นนโยบายในการให้ความรู้และความบันเทิง โดยมีรายการบันเทิงคิดเป็นสัดส่วน 60% ของรายการทั้งหมด ส่วนระบบการบริหารรายได้ของช่อง 7 แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การเป็นเจ้าของเวลาเอง และระบบการให้เช่าเวลาแก่ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ด้วยเหตุที่มีรายการต่างๆ มากมายจึงทำให้เกิดแนวความคิดในการผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อเป็นช่องทางในการส่งเสริมรายการของสถานีฯ เมื่อพิจารณาจากรูปแบบและเนื้อหาของรายการ พบว่าบทบาทหน้าที่ของข่าวบันเทิงของช่อง 7 ก็คือเพื่อแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิง เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานีฯ ดารา นักแสดง นักร้อง และบุคคลในวงการบันเทิง เพื่อส่งเสริมรายการโทรทัศน์ของสถานีฯ และเพื่อสนับสนุนด้านการตลาดอุตสาหกรรมบันเทิง

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า แม้นโยบายในการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์จะมีความแตกต่างกัน แต่นโยบายและการดำเนินการผลิตรายการข่าวบันเทิงจะไม่มี ความแตกต่างกัน ทั้งกระบวนการในการผลิตและรูปแบบเนื้อหาของรายการข่าวบันเทิง กล่าวคือ ข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ล้วนแต่ทำหน้าที่ในการแจ้งข่าวสารในแวดวงบันเทิง สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานีฯ และบุคคลในแวดวงบันเทิง ทั้งยังทำหน้าที่ในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ของสถานีฯ เอง และสนับสนุน

สนุนด้านการตลาดอุตสาหกรรมบันเทิง ส่วนปัจจัยต่างๆ ที่จะเข้ามามีอิทธิพลต่อรูปแบบและเนื้อหารายการอย่างไรนั้น ผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์และนำเสนอในบทต่อไป